

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

X^{то} Обикновено Народно Събрание

(първа редовна сесия).

XXVIII заседание, сряда, 27-й ноемврий 1899 год.

(Отворено въ 3 часъта и 15 минути слѣдъ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя Жечо А. Бакаловъ.)

Прѣдсѣдатель: (Звъни.) Обявявамъ заседанието за открито.

Г-нъ секретарь: Д-ръ Дочевъ ще прочете списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители, за да се види: кой присъствува и кой отсъствува отъ днешното заседание.

Секретарь Д-ръ Василь Дочевъ: (Прочита списъка.)

Отсъствуватъ г. г. прѣдставителитѣ: Атанасъ П. Краевъ, Атанасъ А. Буровъ, Александъръ Арсениевъ, Алекси Вояджийски, Василь Пападопуло, Вѣлю Стефовъ, Димитъръ Грековъ, Д-ръ Константинъ Стоиловъ, Димитъръ Петковъ, Драганъ Цанковъ, Данко Ив. Коджабашовъ, Димитъръ Маламеновъ, Д-ръ Христо Йордановъ, Илия Стоковъ, Иванъ Московъ, Константинъ Панайотовъ, Кирилъ Н. Добревъ, Лука Братановъ, Михаилъ К. Сарафовъ, Младенъ Ивановъ, Михаилъ Давидовъ, Михаилъ Калъповъ, Никифоръ Влаевъ, Никола Рухчевъ, Никола Йонковъ-Владикинъ, Никола Ценовъ, Никола Страски, Никола Гимиджийски, Несторъ К. Абаджиевъ, Никола Ю. Бакаловъ, Петко Кочанковъ, Сотиръ Календеровъ, Тодоръ Табаковъ, Тодоръ Мирковичъ, Тодоръ Атанасовъ, Христо Папазовъ, Христо Г. Занковъ и Христо К. Хаджиевъ.

Прѣдсѣдатель: Отъ 162 народни прѣдставители отсъствуватъ 38, присъствуватъ 124; има, значи, законното число народни прѣдставители, за да се пристъпи къмъ разискване положениѣта на дневенъ редъ въпроси.

Прѣди да пристъпимъ къмъ дневния редъ, моля г. секретаря Д-ръ Симеоновъ да прочете съкратения протоколъ отъ вчерашното заседание.

Секретарь Д-ръ Фоти Симеоновъ: (Прочита протокола отъ XXVII-то заседание.)

Прѣдсѣдатель: Има ли да направи нѣкой бѣлѣжка върху така прочетения съкратенъ протоколъ?

Спасъ Ивановъ: Искамъ думата!

Прѣдсѣдатель: Давамъ Ви думата, но само върху протокола ако имате да направите нѣкой бѣлѣжка.

Спасъ Ивановъ: Г-да народни прѣдставители! Вчера, както знаете, се дебатира въпросътъ по Закона за десетъка. Говорихъ много души, но не всички, които бѣхъ записани, макаръ, че се даде дума за това. Чухме сега отъ съкратения протоколъ, че сж прѣкратени дебатитѣ и че законътъ е гласуванъ, ужъ. Обаче, прѣди да станѣне това гласуване, азъ мисля, че трѣбваше да се разрѣши единъ въпросъ, който, споредъ Правилника, е належащъ и трѣбваше да се разрѣши прѣди гласуването. Азъ лично подадохъ едно заявление, подписано отъ 50 души прѣдставители, съ което заявление, съгласно чл. 29-й буква в отъ Правилника, искаше се поименно гласуване по този важенъ законопроектъ за земледѣлцитѣ и въобще за цѣла България. Съгласно чл. 30-й отъ Правилника, прѣди всичко, за да се пристъпимъ къмъ гласуване на закона, трѣбваше да се разрѣши този въпросъ: по какъвъ начинъ да стане гласуването. Това нѣщо не стана; даже за заявлението не стана дума и не се докладва. Азъ считамъ, че незаконно е станало гласуването и сега трѣбва да пристъпимъ къмъ разрѣшението на този въпросъ, именно да се разрѣши въпросътъ, повдигнатъ съ заявлението, подадено лично отъ мене и подписано отъ 50 души прѣдставители. Азъ мисля, че това трѣбва да прѣдшествува и докато не се разрѣши този въпросъ, не можемъ да пристъпимъ по-нататъкъ. Заради това, като повдигамъ този въпросъ, моля, Събранието, още сега да изслуша г. прѣдсѣдателя, който

ще прочете съдържанието на това заявление, и самитъ подписавши го лица, и, като се разрѣши въпросътъ по какъвъ начинъ ще стане гласуването, да се разрѣши гласуване послѣ това. Изрично е казано въ Правилника, чл. 29-й, че гласуването става лично, а именно: първо, явно, а) чрѣзъ вдигане рѣчка, б) чрѣзъ ставане и сѣдане и в) чрѣзъ само-рѣчно записване имената, и второ, тайно чрѣзъ бюлетини; чл. 30-й пъкъ гласи: „Първитѣ два начина на явното гласуване става по усмотрѣнието на прѣдсѣдателя, а послѣдниятъ — по рѣшението на Събранието, въ който случай се приготвятъ отъ секретаритѣ два листа, върху единия листъ се подписватъ прѣдставителитѣ, които сж за, а върху другия — които сж противъ прѣдложението. Тѣзи листове се прилагатъ за пазене при съкратения протоколъ на Събранието.“ Та прѣдварително, казвамъ, трѣбва да се разрѣши този въпросъ отъ Събранието: по какъвъ начинъ трѣбва да стане това гласуване. Понеже въ срокъ е подадено това заявление, то трѣбваше и въ срока да се разрѣши. Единъ пактъ не разрѣшено по какъвъ начинъ да стане гласуването, незаконно е станало това гласуване и затова азъ прѣдлагамъ да се продължатъ дебатитѣ по този важенъ законопроектъ и, слѣдъ свършване на дебатитѣ, съгласно тържественото обѣщание на г. прѣдсѣдателя, че ще допусне да се искажтъ всички записани да говорѣтъ, да се пристъпи къмъ гласуване. Това е моето мнѣние. Това не е записано въ протокола. Ще моля въ такава смисълъ да се произнесе и Събранието.

Прѣдсѣдатель: Както стана явно, г. Ивановъ не прави никакви поправки въ протокола; слѣдователно, заявлението му нѣма защо да се взема въ внимание. Заявлението може да си има мѣсто при всѣко едно гласуване на закона. Има да стане гласуване при второ и трето четене. (Спасъ Ивановъ: Вие нарушавате Правилника!) Вие не правите бѣлѣжка върху протокола.

Г-нъ Даскаловъ има думата.

Петъръ Н. Даскаловъ: Г-да народни прѣдставители! Това, което г. Ивановъ стана да говори, азъ очаквахъ да го направи било той, било другъ нѣкой, защото азъ се убѣдихъ въ вчерашното засѣдание, че мнозина отъ опозицията нѣматъ за цѣль да работѣтъ въ Събранието, а да правѣтъ само гюрултия. (Дамянъ Цековъ: Благодаримъ за морала!) Това, което говори г. Ивановъ, не се отнася до протокола. Той не направи никакви поправки върху протокола, а излѣзе да говори много излишни нѣща, за които ни най-малко има право, или, ако излѣзе да говори така, това се обяснява съ туй, че той иска и днесъ да се продължаватъ ония диви сцени, които нѣкой глупави прѣдставители отъ опозицията правихъ вчера цѣли 4 часа. Азъ мисля, че не можемъ да се повръщаме върху едно заявление, направено вчера отъ г. Иванова, и че не можемъ да се повръщаме на никакво продължение на дебатитѣ по единъ въпросъ, който се исчерпа вчера, по който сж прѣкратени дебатитѣ и Събранието е рѣшило и го приело по принципъ. Щомъ веднажъ е свършено гласуването отъ Народното Събрание, по-нататкъ, онова, което ще се говори, е излишна работа, е единъ бадастъ и всички, които бихъ ис-

кали да се повръщаме сега отново на този въпросъ, ще докажатъ сами, че тѣ нѣчатъ за цѣль друго, освѣнъ да вършатъ това, което направихъ вчера. Искамъ да ви заявя, че ако и днесъ искате да правите такива диви сцени, нѣма да постигнете никаква цѣль съ това, освѣнъ да се оскандалите сами.

Константинъ Досевъ: Това, което напомни г. Даскаловъ, и азъ го поддържамъ. Ще прибавя само това, че не само г. Спасъ Ивановъ не говори по самия протоколъ и, слѣдователно, нѣма да уважите неговото заявление, но и по самия чл. 30-й отъ Правилника си нѣма мѣстото това заявление, затова, защото въ чл. 30-й е казано, че начинътъ на гласуването, опрѣдѣленъ въ чл. 29-й, става: първитѣ два начина по усмотрѣнието на прѣдсѣдателя, а вториятъ — по рѣшението на Народното Събрание. Народното Събрание съ своя вотъ по този начинъ доказа, че не желае да вотира по тѣхното заявление.

Вънъ отъ това, имамъ честь да напомня на г. Иванова, че той не бѣше до края на засѣданието, не стоя да поддържа своето заявление, нито нѣкой отъ почитаемата лѣвица стана да поддържа своя подписъ. Веднажъ тѣ сж мълчали прѣзъ цѣлото врѣме и сж се занимавали само съ тропане, това доказва, че сж се възгечтисали отъ заявлението си. И заради това тѣ нѣматъ право да искатъ да се повръщаме на единъ исчерпанъ вече въпросъ, да искатъ разрѣшение на единъ повдигнатъ отъ тѣхъ въпросъ съ едно заявление, което тѣ не станахъ да поддрѣжатъ, но едни си отидохъ, а други бѣхъ обърнали банкитѣ на тѣпани.

Панайотъ Г. Чорбаджиевъ: Г-да прѣдставители! Азъ щѣхъ да кажа същото, което каза и г. прѣдсѣдательтѣ. Нѣма си мѣстото искането на г. Иванова, затова, защото той самъ не заяви, че е подалъ такова заявление, още повече, че секретарѣтъ не знае какво заявление е подадено. Секретарѣтъ записва само това, което става въ Народното Събрание. Много по-право би било да се направи бѣлѣжка въ протокола, че е пропуснато да се забѣлѣжи поведението на лѣвицата и че тя се е занимавала съ тропане по банкитѣ и съ вдигане гюрултия. Понеже въпросътъ се касае за протокола, дали е вѣренъ или не, и понеже г. Ивановъ не прави никакви бѣлѣжки върху него, азъ мисля да се mine къмъ дневния редъ, като се приеме протоколътъ за правиленъ.

Лазаръ Дуковъ: Азъ ще направя една малка бѣлѣжка въ протокола, че вчера г. Христо Ив. Поповъ, когато говорѣше тукъ, се подигра съ земледѣлцитѣ и дерменджийтѣ, че нѣмали право да се качватъ на тая трибуна тѣ.

Отпосиятелно това заявление, което казва г. Спасъ Ивановъ, и азъ съмъ го подписалъ и е дадено на врѣме: въ часътъ 8 го дадохме на самия прѣдсѣдатель. Не сме мълчали! (Константинъ Досевъ: Вие сте Девнепски воденичаръ, а не земледѣлецъ! — Панайотъ Г. Чорбаджиевъ: Това е забѣлѣжено въ стенографическитѣ протоколи!) Подигравката не е забѣлѣжена.

Деню Маневъ: Казватъ, че е било подадено заявление снощи . . .

Д-ръ Никола Геннадиев: Да, да, има такава.

Петъръ Н. Даскаловъ: Но ние за пръвъ пътъ чуваме за такива работи! (Глъчка.)

Деню Маневъ: Прѣди да се вотира законътъ, слѣдъ дебатитѣ, прѣдложи се прѣкращение на дебатитѣ. Г-нъ Спасъ Ивановъ, ако имаше да иска да се тури на дневенъ редъ заявлението му, трѣбваше да чака тукъ и да иска това да се направи. Той не е искалъ да се направи това и напразно сега жали. Така щото, искането му не е основателно и не може да бѣде удовлетворено. Азъ моля да се мине на дневния редъ.

Спасъ Ивановъ: Единъ пътъ дадено, то трѣбваше да се тури на дневенъ редъ. Негова работа бѣше това, понеже е подадено заявлението, той трѣбваше да сондира Събранието!

Христо Ив. Поповъ: Г-да народни прѣдставители! Въпросътъ, който повдига г. Ивановъ, съвсѣмъ си нѣма мѣстото, защото е казано въ Правилника, че когато се прочете протоколътъ, който има да направи бѣлѣжка, дава му се думата. Какво иска сега уважаемиятъ ораторъ съ туй, като повдига въпросъ, съ който иска да се повърне Народното Събрание съвършено назадъ и отново да разгледа въпроса? Прѣди всичко, вие ако уважавате Правилника и се основавате на него, 30-й членъ ви казва, че Народното Събрание трѣбва да рѣши за този видъ гласуване. (Спасъ Ивановъ: Ама не се рѣши!) Искали ли сте това, сезирали ли сте го, произнесе ли се то по този въпросъ? (Спасъ Ивановъ: Съ заявление! Нека откаже прѣдседателътъ, че въ 8 часътъ не е дадено заявлението!) Уважаемий г-нъ Ивановъ! Ако имате разсѣдъкъ човѣшки, позволѣте ми да Ви кажж . . . (Глъчка. Гласове: О-хо-о!) Съжалявамъ, че хора като Васъ не могатъ да разсѣждатъ за благонаравие. И съжалявамъ, че за неблагонаравие бѣше именно причината неблагонаравиятъ въспитаникъ Геннадиевъ. (Д-ръ Никола Геннадиевъ: Отъ тебе уроци ще взимамъ!) Единъ Герджикъ може само да говори съ него. (Шумъ.) Съжалявамъ.

Прѣдседателъ: Моля, говорѣте по прѣдмета!

Христо Ив. Поповъ: Повдигането на този въпросъ нѣма никаква друга причина освѣнъ тая, която ви каза г. Даскаловъ. Искате ли да правите скандали? Заповѣдайте! Но ако искате по Правилника да работите, тогава ограничете се съ въпроса: имате ли да забѣлѣжите нѣщо по протокола? Не е ли вѣрно това, което се излага тамъ? Не е ли станало туй? Кажете! Ето кждѣ е въпросътъ. По този въпросъ не можете да кажете, че има грѣшка. Ако има грѣшка, кажете я коя е. Това, което е писано тамъ, то е направено: това сте правили.

Д-ръ Геннадиевъ, азъ не му завиждамъ, (Д-ръ Никола Геннадиевъ: Ашколсуиъ бе ницовъ!) а съжалявамъ, който не може нищо добро да направи, освѣнъ такива сцени, такива добри дѣла, такава благонаравие, което най-краснорѣчиво е описано отъ Петкова въ вѣстникъ „Свобода“. Прѣдлагамъ да се прѣкратитъ дебатитѣ.

Прѣдседателъ: Г-нъ Поповъ прави прѣдложение да се прѣкратитъ дебатитѣ. Турямъ на гласуване това прѣд-

ложение и моля тия г. г. народни прѣдставители, които го приематъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Дебатитѣ се прѣкратяватъ.

Турямъ на вотиране приемането на прочетения съкратенъ протоколъ и моля ония г. г. народни прѣдставители, които го приематъ за вѣренъ и точенъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Пристъпваме къмъ дневния редъ.

Д-ръ Стоянъ Даневъ: Азъ искахъ да направя друга забѣлѣжка върху съкратения протоколъ.

Прѣдседателъ: Други бѣлѣжки не може да се правятъ, защото протоколътъ вече се прие за редовенъ, на и днесъ е день само за разглеждане на прошения.

Г-нъ докладчикътъ Деню Маневъ има думата.

Докладчикъ Деню Маневъ: Има едно прошение, подадено отъ Димитра Г. Кандиларовъ, отъ Ески-Джумая, съ което прошение казва, че билъ осѣденъ за едно прѣстѣпление на 1 мѣсеченъ затворъ. Той отлежалъ затвора, но осѣденъ билъ да заплати въ полза на хазната 451 л. и 40 ст. глоба и сега иска да му се опрости глобата. Има постѣпило и едно свидѣтелство отъ Ески-Джумайското градско-общинско управление подъ № 115, съ което общинското управление казва, че Димитъръ Г. Кандиларовъ нѣмалъ никакви имоти, не билъ въ състояние и че не може да исплати нищо отъ тая сума.

Комисията рѣши да му се опрости тая сума отъ 451 л. и 40 ст. и моля г. г. народнитѣ прѣдставители да приематъ да му се опрости. (Дамянъ Цековъ! Кой е той?) Нѣкой си Димитра Г. Кандиларовъ, унтеръ-офицеръ въ I-ия конни на Негово Царско Височество полкъ въ гр. София. (Дамянъ Цековъ: За какво?) Осѣденъ билъ на единъ мѣсеченъ затворъ и да плати глоба 451 л. и 40 ст.

Вѣлко Нейчовъ: Земледѣлицѣ ще я платятъ!

Прѣдседателъ: Турямъ на гласуване мнѣшието на комисията, за да се опрости на Димитра Г. Кандиларовъ глобата отъ 451 л. и 40 ст., и моля ония г. г. народни прѣдставители, които го приематъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Опрощава се.

Докладчикъ Деню Маневъ: Друго прошение на нѣкой си Симеонъ Петровъ, отъ гр. Шуменъ, съ което казва, че по едно углавно дѣло на единъ циганинъ, вѣшкой си Мехмедъ Алиевъ, отъ с. Демирханлъ, Ново-Селска околия, станалъ поржчителъ за 300 л. Отъ окръжния съдъ билъ осѣденъ този циганинъ, и когато апелиралъ дѣлото прѣдъ апелативния съдъ, избѣгалъ. Окръжниятъ съдъ съ опрѣдѣление подъ № 2.528, постановилъ да се вземжъ паритѣ 300 л. отъ този, който е станалъ поржчителъ, и издалъ изпълнителенъ листъ. Този поржчителъ, Симеонъ Петровъ, е крайно бѣденъ, което се установява съ едно свидѣтелство отъ Шуменското градско-общинско управление подъ № 1.028, въ което се казва, че ималъ само една къща, оцѣнена за 600 л.; има друго едно медицинско свидѣтелство подъ № 15, отъ 10-й февруарий 1898 год., издадено отъ Шуменския градски лѣкаръ, който казва, че този човѣкъ ималъ перде и на двѣтъ очи, тѣй щото, не

могъл да излиза отъ къщата си. Ималъ една жена, двѣ дъщери и двама синаве.

Комисията е на мнѣние да му се опрости тази наложена отъ Шуменския окръженъ съдъ глоба 300 л. и азъ ходатайствувамъ прѣдъ Народното Събрание да приеме да му се опрости.

Прѣдсѣдателъ: Турямъ на вотирание мнѣнието на комисията и моля тия г. г. народни прѣдставители, които сж съгласни, щото на просителя Симеонъ Петровъ, отъ гр. Шуменъ, да се опрости наложената глоба, за поржчителство 300 л., да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Опрощава се.

Докладчикъ Деню Маневъ: Друго едно прошение отъ Константина Теневъ, отъ гр. Нова-Загора, съ което казва, че билъ осъденъ за нѣкое мнимо прѣстѣпление на затворъ, който му билъ опростенъ, билъ помилванъ (Гласове: По-високо, нищо не се чуе!) Казва просителтъ, че билъ осъденъ на съдебни разписки 1.060 л. и 33 ст. и на затворъ; лежалъ въ затвора, а за останалото врѣме билъ помилванъ; сега иска да му се опростятъ тия 1.060 л. и 33 ст. съдебни разписки. Има удостоверение отъ Ново-Загорското градско-общинско управление, има и друго отъ родното му мѣсто, въ което се казва, че той, освѣнъ една къща, която била на жена му, други никакви имоти нѣмалъ.

Комисията рѣши да му се опростятъ тия съдебни разписки, и азъ ходатайствувамъ да му се опростятъ.

Дамянъ Цековъ: Г-да народни прѣдставители! Миналата седмица, когато разглеждахме прошения, вие помните, че бѣхж постѣнили такива прошения отъ лица за разни злощастия; така напирѣръ, едни се оплаквахж, че сж изгорѣли, други се оплаквахж, че наводнение ги опрорнастило, трети, че сж ги постигнали извънредни други нещастия, но вие казахте, че всички оставатъ безъ послѣдствие. Сега, когато единъ прѣстѣпникъ се оплаква и казва: азъ направихъ едно прѣстѣпление, опростѣте ми глобата, както ми е опростенъ и затвортъ, защото нѣмамъ пари, нѣмамъ имоти, или че защото не искамъ да работж и не искамъ да плащамъ тия пари — комисията щедрощедра, рѣшава и дохожда чрѣзъ своя докладчикъ тукъ и казва да му се опростятъ тия пари. Азъ мисля, че ние трѣбва да бждемъ послѣдователни, и ако не опростихме на ония, които сж пострадали отъ нещастия, нѣмаме никакво основание, никакво право на единъ прѣстѣпникъ да опрощаваме глоба, наложена му отъ съда. Затова, азъ съмъ противъ мнѣнието на комисията и моля почитаемото Народное Събрание да рѣши, щото да се остави жалбата на просителя безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдателъ: Има думата г. Вълко Нейчовъ.

Вълко Нейчовъ: Азъ не щж да говорж. Азъ понапрѣдъ искахъ думата.

Прѣдсѣдателъ: Моля, вие едновременно съ г. Цекова некайте думата.

Има думата г. Генадиевъ.

Д-ръ Никола Генадиевъ: Г-да народни прѣдставители! По туй заявление, както и по всички заявления отъ сжщия родъ, искамъ да направж само една бѣлжжка. Да

се опрощаватъ глоби и съдебни разписки на хора, които сж осъдени отъ съдилищата, туй нѣщо може да стане само като рѣдко исклучение, когато лицата, които просятъ туй, сж извънредно бѣдни, или сж натоварени съ такива тежки сѣмейства, които не могатъ да носятъ отговорността и послѣдствията отъ прѣстѣплението на шефа на сѣмейството. Но зарадъ да не стане погрѣшка и за да може да се различатъ онѣзи случаи, гдѣто има дѣйствително нещастие, отъ случаятъ, гдѣто има чистъ фаворитизъмъ, азъ бихъ молилъ туй прошение, а сжщата бѣлжжка правж и за всички прошения отъ този характеръ, да се прѣпращатъ въ Министерството на Правосъдието, което да вземе и събере всички нужни свѣдѣния, и слѣдъ това, съ мнѣние отъ него, да се испращатъ пакъ тукъ въ Народното Събрание за разрѣшение. (Нѣкой отъ прѣдставителитѣ: Туй е право!)

Прѣдсѣдателъ: Както чухте, г-да народни прѣдставители, мнѣнието на комисията е да се опрости глобата на просителя. Мнѣнието на г. Цекова е да се остави проше-нието безъ послѣдствие, а пъкъ мнѣнието на г. Генадиева е, щото такива прошения да се испращатъ по-напрѣдъ въ Министерството на Правосъдието, гдѣто да се събержтъ свѣдѣния и слѣдъ туй да се връщатъ въ Народното Събрание за разрѣшение.

Най-напрѣдъ ще турж на гласуване мнѣнието на комисията. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които сж съгласни съ исказаното мнѣние на комисията, чрѣзъ нейния докладчикъ, (Д-ръ Никола Генадиевъ: Азъ мисля, че моето прѣдложение прѣдшествува!) да си вдигнатъ ржката. (Меншество.) Меншество. Не се приема.

Тогазъ, ще турж на гласуване другитѣ мнѣния, на г. Цекова и г. Генадиева. Понеже мнѣнието на г. Генадиева ще трѣбва да прѣдшествува, то въ такъвъ случай ще дамъ по-напрѣдъ него на гласуване.

Моля ония г. г. народни прѣдставители, които сж съгласни, щото както туй прошение, така сжщо и всички други отъ сжщия характеръ прошения да се испращатъ въ Министерството на Правосъдието, гдѣто да се събиратъ нужнитѣ свѣдѣния и само тогазъ да се испращатъ въ Народното Събрание за разрѣшение, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Болшинство. Значи, това прошение ще се испрати въ Министерството на Правосъдието, гдѣто да се събержтъ свѣдѣния, и слѣдъ туй ще се повърне въ Народното Събрание за разглеждане и рѣшаване.

Докладчикъ Деню Маневъ: Друго едно прошение отъ жителитѣ на с. Галиче, Орѣховска околия, съ което казватъ, че имало едно пространство земя отъ 300 декара на мѣстността „Крушовски-Долъ“, че това мѣсто една комисия, която е прѣглеждала меритѣ, казватъ тѣ, го отпела отъ тѣхъ и го присъединила къмъ правителствената мера; сега искатъ да имъ се отстѣни. По поводъ на това, комисията е искала свѣдѣния отъ Министерството на Финанситѣ, и г. Министъртъ на Финанситѣ съ писмо подъ № 4.129 отъ 6-й ноемврий т. г. казва, че тази мера — совать — е била правителствена; че имъ е била давана подъ наемъ и сами селянитѣ сж я взимали подъ наемъ нѣколко години наредъ; че когато комисията е измѣрвала и прѣглеждала

тия мери, даденъ имъ билъ срокъ да могатъ да обтѣжатъ постановлението на комисията, но тѣ това не направили; нито сж я поисквали отъ Министерството, нито сж давали заявление за това; тѣй щото, тѣ всѣкакъвъ срокъ сж изгубили, и още че това мѣсто никога не сж го притежавали. Тия свѣдѣния дава г. Министерътъ на Финанситѣ.

Комисията, като разгледа заявлението и като взе прѣдъ видъ писмото на министерството подъ № 4.129, рѣши да се остави туй заявление на жителитѣ на с. Галиче безъ послѣдствие. И азъ ходатайствувамъ прѣдъ почтаемото Народно Сѣбрание да приеме това мнѣние на комисията.

Д-ръ Никола Генадиевъ: Моля г. докладчика да каже: кое село и отъ коя околия е.

Докладчикъ Деню Маневъ: с. Галиче, Орѣховска околия!

Д-ръ Никола Генадиевъ: Ми се струва, че въпросътъ, който се повдига съ това прошение, е важенъ. Прѣди нѣкоя година се издаде законъ, споредъ който правителственитѣ агенти описвахъ всичкитѣ правителствени имоти, и ако има частни хора или общини да мислѣтъ, че въ описанитѣ имоти влизатъ тѣхнитѣ имоти, описани като правителствени, имаше срокъ отъ 6 мѣсеци да заявятъ за това, а пропуснѣхъ ли този срокъ, губѣхъ всѣкакво право. По този начинъ панасише се единъ силенъ ударъ на правото на собствеността, което е основата на сегашната организация на обществото. Струва ми се, че създаването на този законъ бѣше погрѣшка. И ние трѣбва колкото имаме случай да поправяме грѣшкитѣ на тоя законъ: безъ да бързаме и безъ да удовлетворяваме прошения, прѣди да бѣдѣтъ добръ изучавани. Винаги лошитѣ послѣдствия отъ този законъ трѣбва да избѣгваме. Съвършено несправедливо е това но, въ всѣки случай, минало е прѣзъ Сѣбранието и не може да се спори върху него. Съвършено неумѣтно е частни хора или общини да се лишаватъ отъ своитѣ права на собственостъ затуй, че въ шестъ мѣсеченъ срокъ не се въсползували да оспорѣтъ единъ описъ, направенъ отъ чиновника на правителството. Тукъ правителството, което трѣбва да се третира на еднаква нога, както частнитѣ лица, си е запазило една привилегия, която е въпиюща несправедливостъ. Не сж само нѣкои общини, които сж просрочили този срокъ, но има и много частни лица, на които имотитѣ сж пропаднали. Но, разбира се, за общината много по-малко е да се отнесе до сѣдилището — и по-малко трѣбва да го жѣлаемъ туй нѣщо — отколкото до Сѣбранието, за да се поправи една несправедливостъ. Независимо отъ това, г-да прѣдставители, въпросътъ е двоякъ, на него може да се погледне и отъ друга точка зрѣние. Може мерата, която просѣтъ селянитѣ да имъ се даде обратно, може да е тѣхна, но може и да е правителствена. При първия случай по послѣдствията на закона, за 6-тѣ мѣсеци, не би трѣбвало да ги онеправдаваме. Но, ако второто прѣдположение излѣзе върхо, ако излѣзе, че мерата е правителствена и селянитѣ сж я вземали подъ наемъ, това не е прѣчка да се остави на ползуване отъ селянитѣ. Правителството пѣма какво да прави съ меритѣ. Държавата има много,

пространи пасища, които много пѣти не ѣ принасятъ никаква полза. Въ Министерството на Финанситѣ има хора, които ще ви дадѣтъ смѣтка колко уврати правителствени имоти сж открити, по които, ако се направи истѣпко смѣтка, ще видите, че не принасятъ нищо. Ще видите, че единъ чиновникъ е открилъ по 400 уврати земя, по тѣзи много уврати на земя не принасятъ нищо, а на чиновника сж дадени пѣтни и дневни пари. Правителството можѣ да се мисли много богато ѣ може да мисли, че страната ще печели, защото има пусти земи необработени, които се намиратъ на негово расположение. Азъ бихъ желалъ правителственитѣ мери, както и голѣма частъ отъ общинскитѣ, да се разорѣтъ и се прѣобърнѣтъ въ производителна земя. Но докогато това нѣщо става, докогато има общини съ недостатѣчни мери, ако е върхо, че имъ сж недостатѣчни, и ако една община се отнесе до Народното Сѣбрание и иска да ѣ се отстѣпи отъ държавнитѣ мери, нека бѣде удовлетворена. Ето защо съмъ на мнѣние и по това прошение да се изискатъ свѣдѣния отъ министерството, било на Финанситѣ или на Търговията, пе на кого принадлежи правото на собственостъ на имота, който искаратъ споренъ, но дали има нужда общината отъ този имотъ, и, ако има нужда, да ѣ се отстѣпи частъ отъ този имотъ или цѣлиятъ да го експлоатира дотогава, докогато се въведе единъ специаленъ законъ, по който 5 милиона хектара наши пусти земи въ продължение на нѣколко години да ги направимъ обработваеми.

(Прѣдсѣдателското мѣсто заема подпрѣдсѣдателътъ Йовъ Титоровъ.)

Докладчикъ Деню Маневъ: Подобни заявления, за каквито говори г. Генадиевъ, имашо въ прошетарната комисия и всички тѣзи заявления ги испратихме въ надлежното министерство да изучи въпроса и да го внесе въ Сѣбранието за разрѣшение. Обаче, тукъ не е въпросътъ да имъ се даде частъ отъ земята да ѣ експлоатиратъ; тукъ тѣ претендиратъ, че била тѣхна тая земя. (Д-ръ Никола Генадиевъ: Разбирамъ — нищо не значи!) Въ писмото на Финансовия Министерътъ се казва, че ако сж имали право тѣ, трѣбвало е да се отнесѣтъ до сѣдилищата. Всичкитѣ други прошения се испратихъ по надлежния редъ до надлежния министъръ да ги изучи и да внесе въпроса въ Сѣбранието.

Д-ръ Никола Генадиевъ: Азъ моля комисията и Сѣбранието да приеме този възгледъ, защото ако се отнесѣтъ до сѣдилищата общинитѣ, ще се въсползуватъ адвокатитѣ, а ако се отнесѣтъ до Народното Сѣбрание, ще избѣгнатъ разноскитѣ.

Прѣдсѣдателствующиятъ Йовъ Титоровъ: Г-нъ Генадиевъ по-напрѣдъ направихте друго прѣдложение, а сега какво прѣдложение правите?

Д-ръ Никола Генадиевъ: Азъ поддържамъ това прѣдложение: да се изискатъ свѣдѣния отъ министерството, не кому принадлежи правото на собственостъ за този имотъ, но има ли нужда общината отъ тази мера или не. Ако има нужда, да ѣ се даде.

Иванъ Бобевски: Не искатъ такова нѣщо! Те искатъ спорѣтъ да имъ се разрѣши!

Константинъ Липовачки: Азъ съмъ отъ този окръгъ, макаръ не отъ околията, въ която спада това село Галиче. Споредъ Закона за ограничението на държавнитѣ земи и пасища, бѣше отредена една компетентна комисия, която да опрѣдѣли всичкитѣ държавни земи и пасища. Тази компетентна комисия имаше между нѣколко други окръзи, може да се каже, почти най-много работа въ Врачанския окръгъ, гдѣто имаше най-много държавни совати, останали отъ турско врѣме, понеже имаше черкезки земи и именно тамъ ти ограничаваше тия совати. Между другитѣ совати ти ограничи и единъ соватъ, който се намира при Долни-Луковитѣ, соватътъ „Съсека“ и край с. Ставерци и между другитѣ земи е ограничила нѣкой частни земи, като ги е смѣтала за държавни. Споредъ този законъ, въ 6-мѣсеченъ срокъ всеки, който смѣташе, че неговата земя е заграбена за държавна, трѣбваше да заведе искъ прѣдъ сѣдилището, за право на собственост и ако докажеше, че това мѣсто е негово, протоколътъ на компетентната комисия падаше, нѣма съмнѣние, и се признаваше на лицето или общината, която е завела искътъ, правото на собственост. Такива искове се заведоха отъ всичкитѣ жители на с. Долни-Луковитѣ, такива се заведоха и отъ жителитѣ на с. Ставерци за заграбване отъ правителството на около 8.000 декара земя. Селото Ставерци води процеса отъ 1889 год. и едва се свърши окончателно въ настоящата година въ Върховния Касаціоненъ Сѣдъ. Жителитѣ на с. Ставерци доказаха своитѣ права въ третѣ сѣдебни инстанции и спечелиха тази мера, която имъ бѣше заграбена отъ компетентната комисия. Призна се, че дѣйствиата на тая комисия сж били неправилни и, слѣдователно, не е било правилно казаното, че тази частъ отъ мерата на с. Ставерци е било правителственъ соватъ. Независимо отъ това, както казахъ, и жителитѣ на с. Долни-Луковитѣ заведоха процесъ прѣдъ сѣдилището както и жителитѣ на с. Галиче, което проси сега прѣдъ Събранието. Но, понеже се донася отъ страна на финансовитѣ власти, отъ страна на окръжния управителъ, че по-голямата частъ отъ претенциитѣ на тия хора сж вѣрни и истински, Министерството на Финанситѣ съ едно прѣдписаніе до окръжнитѣ управители, съобщено чрѣзъ околийскитѣ началници на жителитѣ отъ селата Долни-Луковитѣ, Галиче и жителитѣ на другитѣ села, които сж завели процеси, казва имъ да прѣустановятъ своитѣ процеси, тѣй като министерството ще узнае по административенъ редъ, и ако узнае, че сж истински претенциитѣ имъ, то ще имъ отстъпи тия земи. Това направиха жителитѣ на с. Долни-Луковитѣ, това направиха жителитѣ на с. Галиче и други нѣкои села, които бѣха завели процеса, т. е. прѣустановиха своитѣ процеси, не потърсиха по сѣдебенъ редъ правата си, като вѣрвахъ напълно на прѣдписаніето на Министерството на Финанситѣ, че дѣйствително то ще узнае и ако излѣзе, че това е вѣрно, ще удовлетвори тѣхнитѣ претенции. Слѣдъ това спиране на исковетѣ, щомъ се мина година споредъ Гражданското сѣдопроизводство мировитѣ сѣдии прѣкратиха дѣлата, които бѣха заведени. Минаха се слѣдъ това три години отъ прѣкращението на дѣлата, дѣлата се исклучиха отъ чредата, отъ своя редъ, и по такъвъ начинъ хората

загубиха правото си по-нататкъ да търсятъ отъ хазната тия имоти. И хазната впоследствие, не ще съмнѣние, наложи рѣка на всичкитѣ тия имоти, понеже не обжалвали, и хората нѣмаше какво да направятъ, освѣнъ да се помиратъ съ сѣдбата и да поискатъ на ново отъ страна на правителството да отстъпи даромъ или срѣщу възнаграждѣние тѣзи мѣста, които имъ бѣха отнети и които по-рано бѣха тѣхни. Това направиха жителитѣ на с. Долни-Луковитѣ, които сж подали едно прошение и което, мисля, че скоро ще разгледаме, съ което искатъ да имъ се направи отстъпка отъ страна на Народното Събрание да си купятъ мерата. Сѣщата история е и съ това с. Галиче. Затова, бихъ ви молилъ, на мѣсто да се произнасяте сега и кажете напр. „остава се безъ послѣдствие прошениято на с. Галиче“, да се съгласите, а така сжщо и г. Министерътъ на Финанситѣ да се съгласи съ мене да се отложи това прошение, да се испрати въ министерството, което да испита работата, и ако излѣзе вѣрно това, което казвамъ азъ, че благодарение само на писмото на Министерството на Финанситѣ тѣзи хора сж спрѣли своето дѣло и така имъ се е отпело това право, тогава не остава друго освѣнъ отъ двѣтѣ едно: или Народното Събрание да се съгласи да имъ даде това, което искатъ за тѣхно или да имъ възстанови срока, който прѣдвижда чл. 6-й, за да продължаватъ своето дѣло. Ми се струва, че съ това ще да покажемъ една справедливостъ и нѣма да се ошети хазната съ нищо, а, напротивъ, ще дадете това, на което хората сж имали право по-напрѣдъ.

Докладчикъ Деню Маневъ: Азъ се съгласявамъ съ мнѣнието на г. Липовачки — да се испрати прошениято въ надлежното министерство за изучаване на въпроса.

Спасъ Ивановъ: Докладчикътъ може ли да мнѣнява мнѣнието на комисията? (Гласове: Може!)

Прѣдседателствующий Йовъ Титоровъ: Желаетъ ли още нѣкой да говори? (Дамянъ Цековъ: Исканъ думата да кажъ двѣ-три думи за обяснение!) Имате думата.

Дамянъ Цековъ: Г-да прѣдставители! Азъ съмъ отъ Орѣховската околия и затова считамъ за длѣжностъ да дамъ нѣкои малки разяснения по тоя въпросъ. Ми се струва, че работата не е тѣй въ сѣщностъ, както се изложи тукъ. Тая земя не е ограничена съгласно Закона за пасищата и меритѣ. Тя е била ограничена въ 1898 год., или по-миналата година. Ограничението ѝ е станало отъ чиновника по продажбата на маломѣрни държавни имоти, а пѣкъ въ сѣщностъ работата се състои въ това. Намирахъ се хора въ миналия и по-миналия режими, които търгувахъ съ тѣзи държавни совати, хора, които засѣдавахъ и тукъ, въ това Събрание. Азъ не искамъ да имъ кажъ имената. (Вълко Нейчовъ: Кажете ги, кажете!) Това е известно на г. Министра на Финанситѣ, защото затова има купъ заявления въ министерството. Ограничението е станало въ 1898 год. и не отъ компетентната комисия. По-такъвъ начинъ сж ограничиха земитѣ на тия жители. Хиляди оплаквания се дадоха, но и досега нищо не е направено. Миналата година тѣ дойдохъ лично въ Министерството на Финанситѣ и искаха да се изслѣдва рабо-

тата по административен редъ и най-обширно, като казахъ, че ако не се окаже претенцията имъ справедлива, да отиджтъ въ сѣдилище. Тѣ казватъ, че отъ 20 години плащали данѣкъ и че имали документи. Сега, ако рѣшимъ искането имъ да се остави безъ послѣдствие, въ такъвъ случай ще принудимъ 150—200 сѣмейства да отиджтъ въ сѣдилищата и знаете кои ще се ползватъ въ сѣдилищата; въ всѣки случай правителството ще изгуби. Селото Галиче е едно отъ най-работливитѣ села, но нѣма достатъчна мера, а вдругъ виждаме, че отъ страна на правителството му се отнематъ земитѣ за обработване и, може би, по кривитѣ донесения пакъ на нѣкои заинтересовани, които сж играели роль, като сж дали обяснения въ смисълъ, че жалбата на Галичане не е вѣрна и затова просбата имъ се оставила безъ послѣдствие.

Азъ мислѣхъ, че най-малкото нѣщо, което може да се направи въ случая, е, да се прѣпрати това прошение на г. Министра на Финанситѣ за изучаване на въпроса, да испита работата по-обстоятелствено, като напримѣръ какъ е вървѣла работата, какъ и кога е заграбена тая земля, отколко врѣме сж я стопанисвали и сж ѝ плащали даждието, иматъ ли селянитѣ документи или нѣматъ, и слѣдъ това да се внесе въпросътъ на разглеждане въ Народното Събрание, или пъкъ, ако г. Министърътъ на Финанситѣ намѣри за справедливо, да удовлетвори просбата имъ по административенъ редъ; а пъкъ ако се окаже, че е имало пристрастие отъ страна на надлежния чиновникъ, въ такъвъ случай да се прѣдаде на сѣдъ виновното лице, като се отчисли отъ служба, понеже и днесъ е на служба и прави мъчнотии на правителството.

Спасъ Ивановъ: Г-да прѣдставители! Както сте чули и по други въпроси, азъ съмъ врагъ изобщо на експлоатирането по стопански начинъ на всѣкакви земи отъ правителството; исклучение правѣхъ по отношение на желѣзницитѣ. Азъ съмъ на мнѣние, че всичкитѣ имоти трѣбва да бжджтъ обработвани по частна инициатива, а не да се работжтъ чрѣзъ правителството, което не дава освѣтъ врѣда на държавата и на частнитѣ лица, които нѣматъ съприкосновение съ имотитѣ на държавата и което бърка на правилното исплащане на даждията. По тоя въпросъ, повдигнатъ отъ селянитѣ на с. Галиче, да имъ се даде тая земля, или да имъ се признае правото на собственост, азъ съмъ на особно мнѣние. Това свое мнѣние азъ ще го основѣхъ на нееднократнитѣ оплаквания, които сж дадени отъ много села противъ правителството за заграбване на частни мери. Азъ съмъ билъ очевидецъ, защото съмъ ходилъ на много мѣста меритѣ да ги опрѣдѣлямъ, като арбитъръ, и съмъ ималъ случай да видѣхъ, че винаги въ полза на правителството се е разрѣшавалъ въпросътъ, защото арбитражитѣ комисии сж се състояли повече отъ елементи, или, по-добрѣ, отъ хора на правителството. Ние имаме чл. 2-й отъ Закона за горитѣ, който свързва рѣшитѣ на нашитѣ земледѣлци, на нашитѣ села и общини, защото той дава право да се разрѣшаватъ въпроситѣ прѣдварително отъ една горска комисия и послѣ да отиджтъ на сѣдъ, ако поискатъ. Азъ знаѣхъ отъ практика и вървамъ, че и

вие ще се съгласите, че тоя членъ е абсурденъ, защото никакви практически резултати не се добиватъ, а, напротивъ, мъчи хората и ги кара да харчжтъ повече, понеже не исклучава възможността на всѣка страна да се сѣди и защото тоя арбитражъ не е за друго, освѣтъ да се взематъ нѣжни и дневни пари. Въ нашата околия има нѣколко такива случаи. Има двѣ села, Славотинъ и Долна-Рикса, които съставляватъ една община, която е съѣдна съ мерата, нарѣчена „Хасановъ-Шумаѣ“, която нѣкога е била турско село, но послѣ е минала на държавата. Тая мера взема водопоя на тия двѣ села и тѣ се боржтъ отъ 10 години насамъ да владѣжтъ тая мѣстность, по досега никакъвъ резултатъ не е имало. Досега сж завеждали 3—4 дѣла, но на основание чл. 2-й отъ Закона за горитѣ все сж били прѣкратавани и въпросътъ се е рѣшавалъ въ полза на правителството. И сега хората изнемощени, истошени парично и пакъ не можахъ да добижтъ мерата, бърка имъ на водопоя, но не можжтъ да направжтъ нищо. Има друго таква землица, което се нарича „Драгоевци“ и което тоже бърка на нѣколко села да си упражняватъ селското занятие, защото имъ отнима най-сѣществената частъ отъ земята, за да бжджтъ и скотовѣдци. Ходихъ по сѣдилища много години, но не можахъ да добижтъ право. Тѣ не сж виновни, но прѣди нѣколко врѣме, не знаѣхъ какъ се случи, гората изгоря. Азъ молѣхъ г. министра да обясни: има ли полза правителството отъ тая гора или нѣма? Азъ съмъ на мнѣние, че винаги, когато се повдигатъ спорове между държавата и общинитѣ, Министерството на Финанситѣ или Народното Събрание, ако се освѣтли, че жителитѣ иматъ пужда отъ мера, да се съгласи да се отетжни мерата на земледѣлцитѣ, защото тѣ ще обработватъ тая мера и ще даватъ много по-голѣмъ приходъ на държавата, отколкото ако държавата ги влаѣе. Затова, по това прошение азъ нѣма да се съгласѣхъ съ прѣдговорившитѣ г. г. оратори, които прѣдлагатъ да се испрати на г. министра, ами ще направѣхъ прѣдложение да се удовлетвори просбата на просителитѣ, като се признае отъ Народното Събрание, че мерата е тѣхна и да имъ се отетжни да се ползватъ отъ нея, отъ което, споредъ менъ, за държавата ще има по-голѣма полза.

Вълко Нейчовъ: Азъ щѣхъ да се заречж да вземамъ думата именно по тия прѣдмети, които сега дебатираме, но не можахъ да търпѣхъ, когато виждамъ, че се казватъ нѣща, които не трѣбва да се казватъ въ едно сериозно Събрание.

При всичкото ми желание да се съгласѣхъ съ мнѣнието на г. Д-ръ Генадиева, както и съ мнѣнието на г. Иванова, азъ не можъ го направи, защото, г-да, прѣди всичко, въ въпроси като сегашния, трѣбва да имаме на умъ, че държавнитѣ имоти сж имоти на цѣлия народъ. Слѣдователно, не е компетентенъ единъ Министъръ на Финанситѣ или едно Народно Събрание, при сѣществуването на законъ, особено за разрѣшение на такива спорове, да дава тия имоти на човѣци, затова, защото ги искатъ. Ако не бѣше законътъ, който се каза отъ г. Д-ръ Генадиева и който прави длѣжнотъ на частни лица, които сж онеправдани отъ финансовитѣ агенти,

че имъ заграбватъ земитѣ, да се отнесжтъ до сѣдилищата, могло би, слѣдъ подробно изучване на работата и само като се констатира нуждата и умѣтността, да бѣде задоволено искането на жителитѣ на извѣстна община, или общини, или на нѣкои лица; само тогава можеше, по прѣдложение на Министра на Финанситѣ, отъ Народното Събрание да се задоволи такова едно искане. Но ние имаме прѣдъ себе си единъ законъ, излѣзълъ пакъ при суверената власт на това Народно Събрание. И законътъ е лошъ, казвамъ, че е причина за общинитѣ, за частнитѣ лица да се видѣжтъ онеправдани и да не можжтъ да отиджтъ да защитжтъ даже правата си въ сѣдилището, защото, за такава защита, искатъ се парични срѣдства, а тѣ не можжтъ да направжтъ такива жертви. Агентитѣ отиватъ да ги глобаватъ, и тѣ сж принудени най-напрѣдъ да плащатъ на прошеносища, послѣ разни мита въ сѣдилищата и т. н. Това е истина. Но законътъ, лошъ или добъръ, *durum lex, sed lex*, това е банално изрѣчение. Г-нъ Д-ръ Геннадиевъ и г. Ивановъ сж народни прѣдставители, облѣчени съ мандатъ да прѣдставляватъ цѣлия суверенитетъ на цѣлия Български народъ; тѣ иматъ и право и длѣжностъ, като поддържатъ желанието на просителитѣ, да внесжтъ едно прѣдложение по законодателенъ редъ да отгѣнимъ оня законъ и тогава, да оставимъ на инициативата на Министра на Финанситѣ, който управлява държавнитѣ имоти, и съ съдѣйствието на Народното Събрание, когато се касае до него да даде гласа си, да се разрѣшжтъ тия въпроси. Докато сжществува законъ за разрѣшение на спороветѣ между частни лица, които рекламиратъ държавата, че имъ заграбила имотитѣ, нито Народното Събрание, нито министърътъ по своя инициатива можжтъ да разрѣшаватъ такива въпроси. Внесѣте едно прѣдложение — и азъ ще го подпишж — за да унищожимъ тоя нещастенъ законъ и тогава, ако има защо, просителитѣ можжтъ да бжджтъ удовлетворени.

Никола Константиновъ: Г-да народни прѣдставители! Отъ туй, което се казва по прошенето на Галичане, азъ дойдохъ до заключение, че тѣ не искатъ да имъ се подари мерата, но претендиратъ, че мерата била тѣхна собственостъ. Въпросътъ е такъвъ, че тѣ пропуснали срока за обтжжване опрѣдѣлението на комисията, която е разграничавала държавнитѣ имоти. (Константиновъ Липовански: Не сж пропуснали срока!) Така че, при всичко това, ние ще направимъ голѣма грѣшка, ако прѣдоставимъ право на министерството да върши работи въпрѣки закона, или же ако ние вземемъ едно рѣшение по извѣстно прошение противъ закона. Сжществува единъ законъ, слѣдователно, тоя законъ трѣбва да бжде уназень. Ако тоя законъ е лошъ, нека го излѣнимъ по законодателенъ редъ. Ако въпросътъ е сега да се удовлетвори справедливата просба на Галичани, или други селяни, които иматъ сжщо такива претенции, по-добрѣ ще бжде да имъ възстановимъ срока за обтжжване дѣйствиелата на тая комисия и, веднажъ възстановенъ срокътъ, тѣ ще иматъ възможностъ и право да докажжтъ прѣдъ сжда своето право на собственостъ и да владѣжжтъ своитѣ имущества. Така щото, моето мнѣние е, да имъ се възстанови срокътъ, за да обтжжжтъ дѣйствиелата на комисията.

Докладчикъ Деню Маневъ: По законодателенъ редъ, съ едно прѣдложение може да стане това.

Христо Ив. Поповъ: Г-да прѣдставители! И азъ съмъ на сжщото мнѣние, изказано отъ опозицията. Това законче не е симпатично на никого и това желание на народа се явява днесъ въ Народното Събрание. Това законче нарушава принципа на неприкосновеността на собствеността, или, ако не го нарушава, то е толкова ригурьозно, щото отнема собствеността на нашитѣ граждани, благодарение на тѣхното невѣжество. Нашитѣ граждани не сж така образовани, щото да можжтъ да слѣдѣжтъ въ „Държавенъ Вѣстникъ“, какво е публикувано и въ шесть мѣсеца да направжтъ постжпки да имъ се възвѣржжтъ собствени имоти, които сж ги владѣли съ години отъ дѣди и прадѣди. Тамъ разбирамъ азъ цѣлѣта на фискалнитѣ закони. Но менѣ ми се струва, че законътъ е толкова строгъ, щото не може да бжде симпатиченъ на никого. Въ шесть мѣсеци да лишимъ единъ гражданинъ — и особено селянинъ — отъ правото на собственостъ, да му дадемъ право непрѣмѣнно въ шесть мѣсеци да се обрне къмъ сѣдилищата да доказватъ правото си на собственостъ, то значи да лишимъ повече отъ гражданитѣ отъ тѣхната собственостъ, да се ползувашъ отъ тѣхното невѣжество и по тоя начинъ да имъ вземешъ имотитѣ.

Отъ друга страна, нарушава се и Гражданското сждо-производство. Принципътъ е, че който владѣе имота, той е собственикъ, докато не се докаже противното. Това е прокарано въ нашитѣ закони. А отъ тоя законъ какво излиза? Излиза, че е достатъчно правителството да тури ржка на единъ имотъ и вие се поставите въ качество на отгѣтникъ — вие да доказвате правото си на собственостъ. Всичко това не ми се вижда съгласно нито съ юриспруденцията, нито съ справедливостта. Менѣ ми се струва, че правителството, което трѣбва да дава на гражданитѣ примѣръ отъ справедливостъ, първо то трѣбва да бжде справедливо, то трѣбва да се подчинява на тия условия за доказване правото на собственостъ. Затова, казвамъ, че този законъ и менѣ ми е несимпатиченъ и се радвамъ, че всички прѣдставители отъ разнитѣ партии се произнасятъ противъ него. Въпросътъ е тукъ, че не би трѣбвало да говоримъ за него, ако за него въпросъ не сме сезирани съ едно рѣшение. Въпросътъ е принципиаленъ и, доколкото помнж, има внесено прѣдложение за унищожение на тоя законъ. Когато дойде време да говоримъ по това прѣдложение, когато го разискваме, ако вземж думата азъ ще искамъ да се истѣлкува, защото отъ този законъ ще спечелжтъ гражданитѣ повече, отколкото ако се унищожатъ. Ако го унищожимъ, тогазъ спечеленитѣ отъ държавата имоти ще си останжтъ спечелени, когато, ако ние го тѣлкуваме, че шесть-мѣсечниятъ срокъ е срокътъ за владѣнието, и ако гражданитѣ сж изгубили, тѣ можжтъ да заведжтъ процесъ на основание общитѣ наши закони за собственостъ и тогава всички загубени процеси ще можжтъ да се спечелжтъ отново на общо основание. Затова, тоя въпросъ е доста важенъ и ще го поддържамъ по-широко, отколкото опозицията. Но засега трѣбва да се различава въпросътъ. Днесъ се занимаваме съ едно прошение, което е послѣдствие на тоя законъ, по това прошение

трѣбва да се удовлетвори само отъ съображение, защото селото е жертва на този законъ. Въ всѣки случай ние и ние нѣма защо да отхвърляме тая молба, но трѣбва да разсждаваме за прошенията така, както сж тѣ при тия закони, които съществуватъ, а не и при ония, които мислимъ да издадемъ.

Петко Каравеловъ: Азъ не мислѣхъ, че така леко ще се погледне на закона. Подиръ освобождението, всички държавни земи бѣхж завзети отъ селата, бѣхж завзети про-странства земи, и правителствата, толкозъ правителства дълго врѣме сж мислили, какъ да запазятъ своитѣ права и какъ да възстановятъ правата върху тия земи. (Христо Ив. Поповъ: И на гражданитѣ правата!) Тѣ сж достатъчно запазени! Правителството когато мисли, че земята е правителствена, трѣбва да се обърне къмъ сжди-лицата. Когато комисията рѣши, че една земя е прави-телствена, всѣки знае, че трѣбва да се обърне къмъ сжди-лицето; а прѣди това за да се вземе тая земя трѣбва дълго врѣме да се изучи въпросътъ. Това не е римската юриспруденция да възстановяваме правата на гражданитѣ. Азъ бихъ молилъ прошенията да се испрати въ Министер-ството на Финанситѣ, да се изучи въпросътъ, да се докладва и въ частенъ случай да го разрѣшимъ. А ние както прѣд-лагате, това е една жетва отъ адвокатитѣ, отъ които селя-нитѣ не могатъ да се отървятъ. Така щото, азъ ще ви моля само едно: да се испрати прошенията въ Министерството на Финанситѣ и тогазъ ще се изучи и разрѣши въпросътъ.

Прѣдсѣдателствующия Йовъ Титоровъ: Г-да прѣдста-вители! Понеже нѣма други записани да говорятъ по този въпросъ, ще дамъ на гласуване мнѣнията по този въпросъ. На първо мѣсто ще дамъ на гласуване мнѣнието на коми-сията, което е: да се остави прошенията безъ послѣдствие.

Константинъ Липовански: Докладчикътъ се съгласи съ моето мнѣние, г-нъ прѣдсѣдателю!

Прѣдсѣдателствующия Йовъ Титоровъ: Сега се по-ражда единъ въпросъ: може ли докладчикътъ отъ името на комисията да се съгласява.

Дамянъ Цековъ: Онзи день го рѣшихме.

Д-ръ Петъръ Гудевъ: Както забѣлжихме отгукъ, и г. Министерътъ на Финанситѣ се съгласи.

Константинъ Липовански: Щомъ е докладчикъ, той е опълномощенъ отъ комисията.

Докладчикъ Деню Маневъ: Да, опълномощенъ съмъ.

Прѣдсѣдателствующия Йовъ Титоровъ: Г-нъ доклад-чикътъ казва, че е опълномощенъ; значи, остава мнѣнието на г. Липовански, съ което е съгласенъ и г. докладчикътъ и което е: да се испрати прошенията въ Министерството на Финанситѣ да се изучи въпросътъ, дали жителитѣ на с. Галиче иматъ нужда отъ тази земя и, ако иматъ нужда, да имъ се отетжни.

Г-нъ Спасъ Ивановъ прави прѣдложение да се от-етжни на просителитѣ тая земя, защото отъ прошенията имъ се вижда, че имали нужда отъ нея.

Г-нъ Никола Константиновъ е на мнѣние да имъ се възстанови срокътъ за обтжване опрѣдѣленото на коми-сията прѣдъ сждилищата. Това е трето мнѣние.

Тия мнѣния ще ги дамъ на гласуване.

Най-напрѣдъ ще дамъ на гласуване прѣдложението на г. Липовански, съ което е съгласенъ и г. докладчикътъ, и което е: да се испрати прошенията въ Министерството на Финанситѣ да изслѣдва въпроса и ако се види, че мол-бата на заявителитѣ е справедлива, че иматъ нужда отъ тая земя, да имъ се отетжни. Моля, който отъ г. г. на-роднитѣ прѣдставители приема това прѣдложение на г. Ли-повански, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Свѣщарскитѣ еснафъ въ Пловдивъ, като излага въ прошенията си, че законо-положенията въ страната стѣснявали правото да произвежда свѣщи, моли Народното Събрание, ако има възможность, да отмѣни тия законоположения и да улесни тѣхния еснафъ, който отъ день на день пропадалъ.

Комисията, като разгледа това прошение на еснафа, прѣдъ видъ на установенитѣ положения по законитѣ въ страната, намѣри, че това искане не може да се удовле-твори и го остави безъ послѣдствие. Моля, отъ името на комисията, Народното Събрание така сжщо да го остави безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдателствующия Йовъ Титоровъ: Желаетъ ли нѣкой да говори по това прошение? (Никой се не обажда.) Понеже никой не желаетъ да говори, ще дамъ на гласуване мнѣнието на комисията, което е: прошенията на свѣщарскитѣ еснафъ въ Пловдивъ да се остави безъ послѣдствие. Моля тия г. г. прѣдставители, които приематъ прѣдложението на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Искамъ да направж едно прѣдложение! Да се испрати на надлежния министъръ.

Прѣдсѣдателствующия Йовъ Титоровъ: Много късно, г-нъ Геннадиевъ!

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Нѣкой си Атанасъ Лазаровъ Христосковъ, отъ с. Долна-Бани, казва, че прѣзъ 1885 год. служилъ като помощникъ на нѣкой си комисаръ, за което прѣдставлява и едно удостовѣрение отъ този ко-мисаръ и че жалването му въ разстояние на нѣколко мѣ-сеци не му било заплатено. Прошенията му е отъ 1899 год. Понеже тогавашното негово началство не му било запла-тило, моли Народното Събрание да рѣши да му се заплати.

Комисията счете себе си въ невъзможность да направи това и ходатайствува да се остави безъ послѣдствие.

Страти Димитровъ: Г-да прѣдставители! Комисията е оставила безъ послѣдствие заявлението на — забравихъ му името. (Докладчикъ Никола Ненчовъ: Атанасъ Лазаровъ Христосковъ.) — който се отнася до Събранието да иска заплатата, която не му била заплатена. Дѣйстви-телно, Събранието нѣма тия данни: дали той има да взима или не и дали му е заплатено или не. Зарадъ това, вмѣсто да се остави безъ послѣдствие заявлението му, да се ис-прати въ надлежното министерство, кето да направи справка и, ако има право, да се удовлетвори, защото твърдѣ е възможно, както каза г. докладчикътъ, че той трѣбва да се отпесе до надлежното министерство, обаче той като е далъ заявлението въ Народното Събрание, ще чака резултата и

ще изгуби време. Най-послѣ, Събранието нищо не губи, ако испрати заявлението въ министерството и министерството да направи това, което би направило, както когато даде направо до него заявление.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Г-да народни прѣдставители! Отъ самото съдържание на прошения, което подава заявителътъ, се вижда, че той е изпълнявалъ тогава, прѣзъ 1885 год., нѣкаква си длъжностъ, която се наричала жандармерийски командиръ. Такава длъжностъ, каквато казва, че е изпълнявалъ, нито знаемъ че е съществувала нѣкога, нито въ бюджета я има.

Д-ръ Никола Генадиевъ: Въ кое мѣсто е това?

Страти Димитровъ: Длъжностъ жандармерийски командиръ е съществувала въ Южна-България, и, ако е така, такава е имало.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Мѣстото е Самоковска околия, село Долна-Баня.

Д-ръ Никола Генадиевъ: Туй то! Селото Долна-Баня бѣше въ Румелия!

Вълко Нейчовъ: Г-да! Азъ съмъ противенъ на прѣдложението да се прати настоящето прошение на Министерството на Финанситѣ и ако има мѣсто да се удовлетвори. Ние трѣбва, г-да, да сме скъпи твърдѣ много съ властта, която дава чл. 106-й на Конституцията, да пращаме всѣко прошение въ разнитѣ министерства, въ разнитѣ управления, защото вслѣдствие партизанския духъ, който въодушевява — не щѣ да спорж и да казвамъ народнитѣ прѣдставители, ами ще да кажж министритѣ — шефоветѣ на министерствата, които сж политически личности, съ тия чести пращания на прошения въ разни министерства бѣдствуваме да изложимъ много хазната, като дозволяваме на единъ министъръ, който обича да си уголѣмява партията на смѣтка на джеба на данъкоплатцитѣ, да дава и тамъ, гдѣто има мѣсто да се даде, и тамъ, гдѣто нѣма. Затова, азъ съмъ противъ това прѣдложение. Нека да се отпрати просителътъ прѣдъ сѣда.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: По Закона за отчетността, той е просрочилъ.

Петъръ Н. Даскаловъ: Азъ нѣкъ, г-да народни прѣдставители, искамъ да кажж, че Народното Събрание не може да влиза въ такива разисквания по каквото ще да е заявление, когато се внесе въ Народното Събрание. Мислж, че Народното Събрание може да разгледва такива заявления само когато едно лице е исчерпало всички почти срѣдства за да добие нѣщо, което законътъ му дава, и когато види, че не е възможно да го постигне по тоя начинъ, отнася се най-послѣ до Народното Събрание. Въ дадения случай виждаме едно прошение, че нѣкой си иска заплатата си за прѣди десетина години. Човѣкътъ е събркалъ пжтя: трѣбваше да се отнесе не до Народното Събрание, ами въ сѣдилището или въ Министерството на Финанситѣ, или въ онова учреждение, гдѣто е билъ чиновникъ. И затова, азъ потвърждавамъ мнѣнието на г. Нейчова, че ако ние вземемъ всички прошения да ги испращаме, и когато трѣбва и когато не трѣбва, въ Министерството на Финанситѣ или на надлежния министъръ, ние тогава ще вземемъ

да си отворимъ една ненужна работа да дохождатъ тукъ всѣкакви заявления, ние да ги испращаме на финансовото или други министерства и да оставатъ тамъ безъ послѣдствие. Ето защо, мнѣнието на комисията е правилно и трѣбва да се приеме.

Отъ друга страна, като виждамъ, че всѣки пжтъ когато е имало други прошения испращани въ министерствата за да се удовлетвори, тѣ сж ги оставили безъ послѣдствие, то и настоящето прошение, вмѣсто да взимаме рѣшение да го испращаме на министерството, най-хубаво е да се остави тукъ безъ послѣдствие.

Вълко Нейчовъ: Да търси г. Каравелова, който направи съединението. (Смѣхъ.)

Прѣдсѣдателствующий Йовъ Титоровъ: Понеже никой другъ не иска думата, ще дамъ въпроса на гласуване.

Едното мнѣние по прошения на Атанаса Лазаровъ Христосковъ е на комисията, да се остави прошения безъ послѣдствие, а другото е на г. Страти Димитровъ, който прѣдлага да се испрати прошения въ Министерството на Финанситѣ и, ако е основателно, да бѣде удовлетворено.

Най-напрѣдъ ще се гласува мнѣнието на комисията, за да се остави безъ послѣдствие прошения. Който приема това мнѣние, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Значи, прошенията остава безъ послѣдствие.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Едно прошение подадено въ Народното Събрание отъ нѣкой си Тодоръ Мановъ, българинъ, родомъ изъ гр. Велесъ, Македония, по настоящемемъ жителъ на гр. Кюстендилъ. (Иванъ Бѣлинковъ: Тѣзи прошения ги нѣма на дневния редъ!) Тѣ сж останали отъ миналия дневенъ редъ и както се вижда и дневниятъ редъ е събрканъ. — Този човѣкъ казва, че отъ 16 години е заселенъ въ гр. Кюстендилъ и е записанъ въ сѣмейнитѣ списъци на общината. Прѣдставя едно удостоверение, отъ което се вижда, че той е записанъ като тамошенъ гражданинъ. Той казва, че по едно време ималъ нѣкаква пенсия, която впоследствие била отнета, защото е имало съобщение отъ официално учреждение, че той билъ сръбски подданикъ. Тази пенсия е отнета. По-послѣ, като считалъ той, че съ това му се отнема и правото да се нарича български гражданинъ, подава това заявление и моли Народното Събрание да го приеме за български подданикъ и, слѣдователно, да се счита като таквъ, защото той е участвувалъ и като опълченецъ въ разни движения по освобождението на отечеството.

Комисията при разглеждане на това прошение, като намѣри, че лицата, които въ време на освобождението сж се намѣрвали тукъ, въ България, а сж родени задъ прѣдѣлитѣ на освобождението сега наше отечество, се считатъ български подданици и, слѣдователно, нѣма защо Народното Събрание да признава просителя за български подданикъ, намѣри, че прошения трѣбва да се остави безъ послѣдствие. (Гласове: Прието!)

Стефанъ Касабовъ: Г-да прѣдставители! Просителътъ, Тодоръ Мановъ, е родомъ отъ гр. Велесъ, Турция. Той и всичкитѣ негови брати и сестри живѣжтъ въ Кюстендилъ,

гдѣто сж прѣселени отъ турско врѣме. Този човѣкъ е билъ въ Сърбия и е взелъ участие прѣзъ 1876 год. въ всички сражения. При едно отъ сраженията, той е билъ раненъ и велѣдствие на това сръбското правителство му даваше пенсия по 30 л. мѣсечно. Той, обаче, като знае че е българинъ и като вижда, че всичкитѣ му роднини сж въ България, въ Кюстендилъ, отказва се отъ своята пенсия и отъ подданството. И нашето правителство му даде пенсия; обаче, по едно рѣшение отъ апелативния сждъ по едно дѣло, което бѣше завелъ той по единъ граждански искъ, го призна за сръбски подданикъ, защото противникитѣ му прѣдставихж доказателства за това, и на това основание нашето правителство му отне пенсията. Понеже сега той претендира, че не е сръбски подданикъ и че той ималъ право да бжде български подданикъ, както всички негови роднини, моли съ едно рѣшение на Народното Събрание да бжде отмиънено това рѣшение. За това, азъ правя прѣдложение да се признае за български подданикъ, което право му е отнето. Защото въ дадения случай, ако се остави безъ послѣдствие прошенieto, при имащето на такова рѣшение отъ сжда, пакъ нѣма да го считатъ за български подданикъ. Ето кждѣ е въпросътъ. Той иска да се признае за български подданикъ, съ което рѣшение да се отмиъни рѣшението на апелативния сждъ.

Д-ръ Василь Дочевъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ мисля, че прошенieto на Манова трѣбва да се остави безъ послѣдствие. Ако пъкъ г. Касабовъ мисли, че Тодоръ Мановъ има основание да претендира нѣкакво подданство, той трѣбва да го претендира по реда, установенъ въ българското законодателство за искане на българско подданство. Не може по поводъ на едно заявление, дадено за пенсия, да се повдига въпросъ за признаването или непризнаването на единъ гражданинъ за български подданикъ. (Владимиръ Недѣлевъ: Прошенieto не е за пенсия, а за подданство!) Отнета му е пенсията и той претендира българско подданство зарадъ своята пенсия. Слѣдователно, мотивътъ е пенсията. Азъ мисля, че се изискватъ формалноститѣ отъ закона: че той се е установилъ въ една община, да има удостоверение, че е членъ на тази община, (Нѣкой отъ прѣдставителитѣ: Има такива документи!) и че е примѣренъ гражданинъ, въобще, че нѣма никакви спънки и пороци, които да го лишаватъ отъ възможността да получи тази санкция отъ Народното Събрание да го признае за български подданикъ. Докогато нѣма тия документи, дотогазъ, мисля, не може да се удовлетвори това негово искане.

Петко Каравеловъ: Азъ мисля, че ако би прѣдставилъ той такова едно рѣшение на Народното Събрание, че всички ония българи, които се нахвърватъ на наша територия сж български подданици, нѣкакво рѣшение на апелативния сждъ не може да има сила и значение. Сега, не знамъ; може отпослѣ да е станалъ сръбски подданикъ. Кога е станалъ?

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Тѣ го считатъ за такъвъ на основание на това обстоятелство, че е билъ въ сръбската война и получавалъ сръбска пенсия.

Стефанъ Касабовъ: Той се е отказалъ.

Петко Каравеловъ: Тогава, щомъ е имало такова нѣщо, Народното Събрание може да вземе едно рѣшение. Той е ималъ сръбска пенсия, а не българска. Ако пъкъ е сръбски подданикъ, азъ не съмъ съгласенъ.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Азъ, г-да народни прѣдставители, нѣма да се съгласяжъ съ мнѣнието на г. Касабова, а ще подкрѣпж мнѣнието на комисията. Отъ обясненията, които се дадохж тукъ, се вижда, че този Тодоръ Мановъ никога не е искалъ да става сръбски подданикъ; но понеже е взелъ участие въ сръбско-турската война и сж му дали пенсия, слѣдователно, считатъ го за сръбски подданикъ. Твърдѣ естествено. Но има и друго основание, за да се счете той български подданикъ. Имало ли е нѣкакво рѣшение апелационно, или не е имало, ние този въпросъ можемъ да го оставимъ съвършено настрана. Заявява човѣкътъ да се приеме за български подданикъ. Азъ мисля, че не трѣбва да се приема за български подданикъ, защото ние ще въведемъ единъ опасенъ прецедентъ, и прецедентъ такъвъ, който ще измиъни основитѣ на нашия законъ. Единъ човѣкъ, който самъ по себе си е български подданикъ, нѣма защо сега ние да му даваме туй подданство. Ако бѣше български подданикъ и сетѣ станалъ сръбски, тогазъ разбирамъ. Но понеже нищо подобно нѣма, ние трѣбва да го сматраме за български подданикъ. Най-добръ и правилно се е произнесла комисията, че прошенieto трѣбва да се остави безъ послѣдствие, като беспрѣдметно. И зарадъ туй, азъ съмъ на мнѣние да приемемъ мнѣнието на комисията, разбира се, заедно съ мотивировката.

Стефанъ Касабовъ: Г-да прѣдставители! Азъ ще ви разправя по какъвъ начинъ е станалъ сръбски подданикъ. Той е завелъ едно дѣло въ Кюстендилъ срѣщу единъ човѣкъ за извѣстенъ искъ. Лицето, срѣщу което завелъ искътъ, иска, щото просителътъ да даде гаранция, като чужди подданикъ, за да може да се допусне да се сжди. Той не можалъ да прѣдстави гаранция. Послѣдствие на това лицето е искало чрѣзъ Министерството на Външнитѣ Работи отъ сръбския консулъ удостоверение и го прѣдставило въ сжда къмъ исканата гаранция и сжда призналъ просителя, че е чужди подданикъ. Ето каква е работата.

Прѣдсѣдателствуващия Йовъ Титоровъ: Понеже никой не желае да говори, ще дамъ на гласуване прошенieto на Тодора Мановъ. По това прошение има двѣ мнѣния: мнѣнието на комисията е, да се остави безъ послѣдствие, по мотивитѣ, които исказа г. докладчикътъ, а второто мнѣние е на г. Касабова — да бжде приетъ за български подданикъ.

Най-напрѣдъ ще дамъ на гласуване мнѣнието на комисията. Който приема мнѣнието на комисията, за да остане прошенieto на Тодора Мановъ безъ послѣдствие, по мотивитѣ, исказани отъ г. докладчика, да си вдигне ржката. (Болишинство.) Значи, остава безъ послѣдствие.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Подадено е едно прошение прѣзъ текущата година отъ нѣкой си Димитъръ Величковъ, жителъ Пловдивски, който казва, че прѣди нѣколко години на нѣколко пкти е билъ назначаванъ и послѣ уволняванъ като чиновникъ; сега достигналъ да има едно по-голямо сѣмейство, което не можалъ да прѣпитава; давалъ

е прошения въ разнитѣ министерства да иска да бжде назначенъ на длѣжностъ, по понеже не билъ удовлетворенъ, моли Народното Сѣбрание да ходатайствува или, тъй да се каже, да застава нѣкой отъ министритѣ да му даде служба.

Комисията остави това прошение безъ послѣдствие. (Гласове: Прието!)

Прѣдседателствующий Иовъ Титоровъ: Понеже никой не иска да говори, ще дамъ на гласуване мнѣнието на комисията по прошенето на Димитра Величковъ, жителъ Пловдивски; което е: да се остави прошенето безъ послѣдствие. Който е съгласенъ съ туй мнѣние на комисията, моля, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Прошението остава безъ послѣдствие.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Отъ Министерството на Финанситѣ е постѣпило едно прошение, което му е било испратено отъ страна на Народното Сѣбрание за цѣкакви си свѣдѣния по продажбата имотитѣ на единъ човѣкъ, който е билъ осъденъ по едно углавно дѣло и осъденъ на затворъ и разноси 463 л. и 40 ст. Слѣдъ като излежалъ затвора, привѣли присѣдата въ изпълнение, като му сж испродали една частъ отъ имотитѣ за извѣстна стойностъ, но по нѣмане на купувачъ, тия имоти останали върху държавата. Този човѣкъ е нѣкой си Георги Н. Тренинъ, отъ с. Сапарево, Дубнишка околия. Сега, моли Народното Сѣбрание да разрѣши да исплати тия свои имоти, като му се отстъпжтъ на сжщата стойностъ, по която сж били продадени.

Комисията, като разгледа това заявление, намѣри, че искашето на просителя е справедливо и исказва мнѣние: прошенето да се испрати въ надлежното министерство, съ прѣпоржка, слѣдъ като просителтъ исплати паритѣ, да се снабди съ крѣпостни актове.

Прѣдседателствующий Иовъ Титоровъ: Понеже никой не желае да говори, ще дамъ на вотирание мнѣнието на комисията, което е: прошенето на Георги Н. Тренинъ, отъ с. Сапарево, Дубнишка околия, да се испрати на надлежното министерство, съ прѣпоржка да бжде удовлетворено, т. е., слѣдъ като просителтъ исплати паритѣ, да се снабди съ крѣпостни актове. Който отъ г. г. народнитѣ прѣдставители е съгласенъ съ това мнѣние на комисията, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Двама ученици отъ Плевенското мъжко окръжно V-класно училище, като пропаднали на два пжти въ испититѣ, първиятъ пжтъ по естествена история, ботаника, и послѣ въ допълнителния испитъ, молили трети пжтъ да имъ се разрѣши такава нѣщо отъ учителския съвѣтъ и министерството, но не имъ било разрѣшено, не били допуснати до испитъ. Затова, сега молятъ Народното Сѣбрание да разрѣши да имъ се допусне трети пжтъ да държжтъ испитъ.

Комисията остави това заявление безъ послѣдствие.

Вълко Нейчовъ: Г-да! По случай на докладваното прошение имамъ да забѣлжж, че въ нашитѣ гимназии се върши единъ много неточенъ контролъ. Миналата година въ Софийската гимназия — правж една бѣлжжка умѣтна — отъ народняшкото управление, нашето, една катедра бѣ останала цѣли два мѣсеца безъ професоръ. Когато азъ на-

правихъ на надлежния министъръ умѣтна забѣлжжка, той ми стана на крака да оправдава своето министерство; че е безусловно точно въ изпълнението на своята длѣжностъ, че такава неточно изпълнение, такава невнимание не може да не бжде констатирано; и азъ го замолихъ да направи провѣрка; той я направи и ми благодари, че съмъ му обърналъ вниманието върху тая аномалия. Тая година, сега, една катедра въ Софийската мъжка гимназия пакъ остана празна безъ професоръ най-малко 20 дни, и, може би, да останѣне и 40 дни, а, може би, и два мѣсеца, ако не бѣхъ азъ пакъ да объриж вниманието на надлежния министъръ, почтениия г. Д-ръ Вачовъ, който съ толкова усърдие иска да бжде полезенъ на учебното дѣло; той сжщо ми възрази, че такава нѣщо подъ неговото управление не е възможно. Той ми обѣща, съ оная любезностъ, съ която се отличава, да направи справка, и направилъ я на другия день; защото на заранята отъ забѣлжжката ми, единъ професоръ щѣлъ да занеме тази катедра. Като ми се прѣдставлява случай, искамъ да направж забѣлжжка на г. Министра на Народното Просвѣщение, щото службата на професоритѣ и учителитѣ да се изпълнява точно, защото всеко учение на дѣцата ни коштува много скжпо. (Прѣдседателствующий Иовъ Титоровъ: Моля Ви, г-нъ Нейчовъ, Вие се отдалечихте отъ прѣдмета!) Прѣдметтъ именно е причина да кажж това.

Кръстанъ Доцевъ: Г-да народни прѣдставители! Това заявление не му е мѣстото да постѣпи тука, въ Сѣбранието, понеже Законътъ за основнитѣ училища отъ 1892 год., въ чл. 40-й, гласи еждѣ трѣбва да постѣпватъ заявленията. Тия ученици, които сж пропаднали два пжти на испита, сега даже и да имъ разрѣши министерството, пѣматъ врѣме кога да издържжтъ испитъ. (Д-ръ Никола Генадиевъ: Не е Ваша работа!) Едного отъ тия ученици познавамъ. Говорилъ ми е да испрати прошение въ министерството съ молба да го приемжтъ като слушателъ. Законътъ допуца това. Затова, да се испрати прошенето въ министерството, а не да се остави безъ послѣдствие.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Тѣ не искатъ това.

Прѣдседателствующий Иовъ Титоровъ: Има двѣ прѣдложения: едното е на комисията — да се остави прошенето безъ послѣдствие, а второто на г. Кръстана Доцевъ — да се испрати прошенето въ надлежното министерство.

Ще дамъ на гласуване по-прѣди прѣдложението на комисията. Който приема да се остави това прошение безъ послѣдствие, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Значи, остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Прошение отъ Никола Ивановъ, жителъ отъ гр. Видинъ, подадено до Народното Сѣбрание, при което прилага едно удостовѣрение, издадено отъ Видинското градско-общинско управление, и една присѣда, влѣзла въ законна сила, отъ която се установява, че той е осъденъ по силата на закона като контробандистъ да плати извѣстна глоба и понеже той е билъ съдържателъ на питейнопродавница, лишавана се отъ правото, по силата на закона, да държи такава заведение, и така не сж го снаб-

дили съ патентъ. Ссилава се на известни доводи да обори силата на закона и моли Народното Събрание, понеже ходоатайствувалъ прѣдъ окръжния управителъ, по силата на мл. 63-й отъ закона, да му разрѣши да търгува и не му разрѣшилъ, Народното Събрание да му повърне правата, за да може да търгува съ спиртни пития.

Комисията намѣри това искане за неоснователно и го остави безъ послѣдствие.

Прѣдседателствующий Йовъ Титоровъ: Понеже никой не иска думата, ще дамъ на гласуване мнѣнието на комисията, което е, това прошение да се остави безъ послѣдствие. Който е съгласенъ съ мнѣнието на комисията, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Значи, прошеието на Никола Ивановъ се остави безъ послѣдствие.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Прошение отъ Ивана Таневъ, жителъ отъ г. Нова-Загора, съ което моли Народното Събрание да му се отпусне помощъ хиляда лева. При прошеието си е приложилъ едно удостоверение отъ Ново-Загорското градско-общинско управление, съ което се удостоверява, че дѣйствително този човѣкъ е бѣденъ и има едно сѣмейство отъ 3-4 члена. Понеже той билъ отъ малки години грабнатъ и потурченъ, слѣдъ като изпълнилъ военната си повинность, научилъ се, че е българинъ, избѣгалъ, оженилъ се и ималъ сѣмейство, което не е въ състояние да поддържа, то моли Народното Събрание да му отпусне една помощъ отъ 1.000 л.

Комисията намѣри това прошение за неоснователно и го остави безъ послѣдствие и азъ моля Събранието да се съгласи съ мнѣнието на комисията.

Прѣдседателствующий Йовъ Титоровъ: Понеже никой не иска думата, ще дамъ на гласуване. Който приема мнѣнието на комисията, което е, прошеието на Ивана Таневъ да се остави безъ послѣдствие, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се мнѣнието на комисията.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Нѣкой си Атанасъ Петровъ, македонецъ, отъ с. Семилъ-Махала, Голешка община, Ловчанска околия, е подалъ едно заявление до г. прѣдседателя на Народното Събрание, въ което казва, че се намиралъ въ едно бѣдно положение, понеже нѣмалъ земя, отъ която да може да се прѣпитава и моли Народното Събрание да му отпусне едно известно пространство земя, която да работи и да може да се прѣпитава, тъй като билъ бѣденъ. Прилага едно удостоверение отъ тази община, въ което се удостоверява, че билъ бѣденъ.

Комисията намѣри това негово искане за несправедливо и го остави безъ послѣдствие. Моля Народното Събрание да се съгласи съ мнѣнието на комисията.

Спасъ Ивановъ: Азъ ще моля да се испрати прошеието на този просителъ въ министерството и ако има земя да му се даде да работи, намѣсто да остане да се скита по улицитѣ.

Вълко Нейчовъ: Какви гаранции ще има за Министерството на Финанситѣ, че дѣйствително тази малко земя, която ще му се отпусне за обработване, ще я обработва, да ползува себе си и държавата, и че нѣма да я продаде и я испие? Трѣбвало би министерството да изучи рабо-

тата и сложи на бюрото на Събранието единъ контрактъ съ искане, да му се отстъпи такава земя.

Прѣдседателствующий Йовъ Титоровъ: Понеже никой другъ не желае да говори, ще дамъ на гласуване. Има двѣ мнѣния. Едното е на комисията — да се остави това прошение безъ послѣдствие, а второто на г. Спаса Ивановъ — да се испрати прошеието въ министерството, съ надлежно задължение да се удовлетвори просителтъ, ако има свободна земя и ако може да я обработва.

Най-напрѣдъ ще дамъ на гласуване мнѣнието на комисията. Който отъ г. г. прѣдставителитѣ приематъ мнѣнието на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Никола Алексевъ, Иванъ Митревъ, Йоне Спасевъ и Тане Стойчовъ, жители отъ с. Вакарелъ, Самоковска околия, Софийски окръгъ, подаватъ едно прошение до Народното Събрание, съ което излагатъ, че кметството или, по-право казано, общинското управление имъ завзело нѣкакви си дворове и мѣста, находящи се въ селото и ги отстранявало за нѣкакъвъ си площадъ. Това отнемане на имота имъ не било въ интересъ, нито за полза на общината и молятъ Народното Събрание да испрати една комисия, която да констатира факта, че общината е нѣмала нужда отъ това мѣсто, слѣдователно, не трѣбвало да го отнема.

Комисията намѣри, че този въпросъ е чисто съдебенъ и че има специаленъ законъ, по който се разрѣшаватъ тѣзи спорни въпроси, и остави това прошение безъ послѣдствие.

Петко Каравеловъ: Менѣ ми се струва, че по-добрѣ ще бжде, това прошение да се испрати въ Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, защото въпросътъ за отчуждението е много важенъ и рѣшенията на общинскитѣ съвѣти трѣбва да се удобряватъ отъ Министра на Вжтрѣшнитѣ Дѣла. Така щото, не трѣбва да ходятъ подъ съдъ; може да се удовлетворятъ отъ Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, може още да не е разрѣшенъ въпросътъ. Кметството като юридическо лице разполага съ частнитѣ имоти.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Тогазъ нѣма отчуждение. За да има отчуждение трѣбва да има Княжески указъ.

Захарий Митовъ: Г-да прѣдставители! Прошеието, което прѣдстои на разглеждане, подадено отъ жителя отъ с. Вакарелъ, Никола Алексевъ, мисля, че не попада на разглеждане отъ Народното Събрание, а трѣбва да се обърне къмъ надлежния съдъ, ако мисли, че е онеправданъ. Но цѣльта, която иска да достигне, съ подаванетоъ му до Народното Събрание, е, че като незаконно го е усвоилъ иска и по сжщия прикритъ ижтъ да го придобие, защото като кметъ въ селото, при разглеждането на заявлението му отъ съвѣта да му се отпусне въпросното мѣсто, безъ да се отстрани и подъ негово прѣдседателствуване, като кметъ, сж рѣшили отстъпването, по сегашниятъ съставъ, като видѣлъ незаконното присвояване на общинското мѣсто, е постановилъ да се унищожи първото постановление на съвѣта; обаче, той, Никола Алексевъ намѣсто да се обърне, както казахъ, къмъ съдилището, ако мисли, че има права, обър-

налъ се е къмъ Народното Сѣбрание. Комисията, съ оставенето безъ послѣдствие това прошение, много справедливо е постѣпила.

При това, има да добавѣмъ още, че този господинъ за подобни беззаконни дѣйствиа и кражба на около 16.000 л. общински пари скоро ще попадне на скамейката на подсъдимитѣ.

Вълко Нейчовъ: Отказвамъ се.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Отказвамъ се.

Прѣдсѣдателствующий Йовъ Титоровъ: Има двѣ прѣдложения по това прошение: едното е прѣдложението на комисията, което е, прошениято да се остави безъ послѣдствие, а второто на г. Петка Каравеловъ, което е, да се испрати прошениято въ Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.

Ще дамъ на гласуване по-прѣди прѣдложението на комисията. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Едно прошение е подадено отъ Стойча Н. Хрѣлковъ, отъ гр. Копривщица, съ което се тѣжи, че прѣзъ врѣме на миналия режимъ той, по распоредане на тогавашнитѣ власти, е билъ интерниранъ въ родния му градъ Копривщица. По-рано той билъ заселенъ въ Бѣла-Слатина и тамъ се занимавалъ съ свободно и мирно занятие. Слѣдъ като билъ интерниранъ въ родното си мѣсто, поискалъ да отиде на друго мѣсто по расходка, но го хваналъ единъ стражаръ и го завелъ пакъ въ Копривщица. Той намира, че тази мѣрка, взета спрѣмо него, е незаконна и несправедлива и понеже въ закона не билъ прѣвиденъ редъ, по който той би могълъ да намѣри удовлетворение, моли Народното Сѣбрание да му разрѣши да възбуди углавно прѣслѣждане противъ тогавашния министъръ.

Комисията, като разгледа това негово искане и като има прѣдъ видъ, че у насъ смѣствува законъ, който указва на начина, по който едно лице може да потърси удовлетворение, ако бѣде опенравдано или ако му бѣде причинена нѣкаква загуба отъ нѣкои чиновници, намѣри, че Народното Сѣбрание се намира въ невъзможност да се произнесе по такъвъ начинъ вслѣдствие на това искане, защото, както се излага работата въ прошениято, комисията намира, че чиновницитѣ отъ смѣщото мѣсто сж прѣдставили лѣжливи донесения до своето началство, че просителътъ е бездѣлникъ, когато той не е билъ такъвъ. Комисията намѣри още, че чиновницитѣ сж извършили прѣстѣпление и че, слѣдователно, отъ тѣхъ просителътъ може да дири врѣди и загуби. На това основание, комисията рѣши, че по силата на тия распоредания, просителътъ може да пристѣпни да иска удовлетворение отъ тѣзи хора, които той мисли, че сж излѣгали министерството да бѣде интерниранъ, тѣй като тѣ сж прѣдставили лѣжливи извѣстия, дѣяние запрѣтено отъ закона. Комисията, казвамъ, намира, че той може да се отнесе по съдебенъ редъ да иска удовлетворение и така разрѣшава въпроса. Комисията му дава право да се отнесе до сѣдилищата.

Вълко Нейчовъ: Азъ мислѣхъ, г-да, че за комисията нѣмаше нужда да блѣска мозака на своитѣ членове да учѣтъ

просителя какво трѣбва да прави, а трѣбваше чисто и просто да остави прошениято безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдателствующий Йовъ Титоровъ: Понеже нѣма никой да иска думата да говори, ще положж на вотирапе прѣдложението на г. Нейчова, което е, да се остави прошениято на Стойча Н. Хрѣлковъ безъ послѣдствие. Който приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Едно прошение, или заявление, е подадено отъ общинското управление на гр. Бургазъ до г. Министра на Обществениитѣ Сгради, Пжтищата и Сѣобщенията, съ което това общинско управление прѣдстави единъ протоколъ, държалъ въ извъпрѣдно засѣдание на общинския сѣвѣтъ, по въпроса за претендиранитѣ отъ него минерални води да бѣдѣтъ доведени въ града Бургазъ. Въ заявлението се казва, че по силата на закона общинскиятъ сѣвѣтъ, си запазилъ правото, защото, когато се е гласувалъ още законътъ, той искалъ да му се отетѣпжтъ тия минерални води, но по една или друга причина искането му останало безъ движение въ разстояние на 7 години. Тази година, обаче, прѣзъ мѣсець юний, общинскиятъ сѣвѣтъ се занималъ повторно съ тоя въпросъ. Общинскиятъ сѣвѣтъ билъ запазилъ правото си да иска да му се отетѣпж тая вода въ полза на гр. Бургазъ и за тази цѣль билъ натоварилъ единъ инженеръ да изучи въпроса и да се произнесе, доколко е възможно докарването на въпросната минерална вода въ гр. Бургазъ. Инженерътъ далъ своето мнѣние и Бургазкиятъ градски сѣвѣтъ . . . (Петко Каравеловъ: Въ мерата на Бургазъ ли сж тия води?) Ще кажж. Инженерътъ, като се занималъ съ тоя въпросъ, счелъ, че градскиятъ сѣвѣтъ е въ положение и има възможност да докара водата, безъ да бѣде обрѣмененъ съ нѣкакви особени затруднения, било въ матервално, било въ друго отношение. Така, че общинскиятъ сѣвѣтъ, като счита, че има право да иска да му се допусне да доведе водата въ гр. Бургазъ, на основание на закона, и че нѣма никакво прѣпятствие отъ страна на други, моли сега съ повторно постановление да бѣде удовлетворено искането му. Отъ всичко се вижда, че тая вода се намира не далеко, около 12—15 километра далечъ отъ гр. Бургазъ.

Комисията, като има прѣдъ видъ искането на общинския сѣвѣтъ и законоположенията, които има за тази материя, намѣри, че общинскиятъ сѣвѣтъ е спазилъ срока да иска да му се позволи да докара водата, че искането е справедливо и законно и като такава заслужва да бѣде удовлетворено, съ това задължение, обаче, че общинскиятъ сѣвѣтъ трѣбва да изпълни прѣдписанието на закона по тоя случай, което е: да построи бани, да расхубави мѣстността, да направи паркове и т. н. Комисията, като намѣри, че искането е справедливо и основателно, постанови да моли Народното Сѣбрание да допусне на Бургазкия общински сѣвѣтъ да докара тая минерална вода въ гр. Бургазъ, разбира се, както казахъ, съ задълженията, които прѣдписва самиятъ законъ. Затова, отъ името на комисията, моля Народното Сѣбрание да приеме това нейно рѣшение. (Петко Каравеловъ: Вие не казахте за мерата чия е!) Не казахъ, но въ докумен-

титъ се вижда чия е мерата. (Д-ръ Никола Генадиевъ: Въ Бургазка мера сж водитъ!) Казано е подъ названіе „Бургазки лжджи“; значи, въ Бургазка мера сж.

Страти Димитровъ: Самото с. Лжджене и банитъ сж въ общинската мера на гр. Бургазъ. Лжджа-Къой или Атанасъ-Къой се числи въ Бургазката община. Затова и банитъ се намиратъ въ Бургазко. Това за обяснение на г. Каравелова.

Петко Каравеловъ: Азъ бихъ молилъ да се прати това прошение въ министерството да изучи въпроса, защото водитъ сж въ с. Лжджене. Вие можете да присъедините къмъ Бургазката община селото, но отъ това не значи, че и мерата му се присъединява. Това е единъ много сериозенъ въпросъ. Когато създадохъ закона на едни общини даважъ, а на други не даважъ. Затова, азъ съмъ на мнѣние да се испрати прошеието въ министерството, то да види какъ стои работата прѣдварително и тогава да се разрѣши въпросътъ.

Докладчикъ Никола Ненчовъ: Считаю за пужно да дамъ нѣкои обяснения по забѣлжката, която направи г. Каравеловъ. Тѣзи документи и протоколитъ, държани отъ общинския съвѣтъ, съдържатъ искане, направено още въ началото на 1892 год. Тъ сж испратени отъ Министерството на Финанситъ до Народното Събрание, което казва, че само Народното Събрание е компетентно въ тоя случай да се произнесе, дали трѣбва да се отстжи или не тая вода. Министерството е счело себе си за некомпетентно да се произнесе, и затова го внася въ Народното Събрание. (Прѣдсѣдателското мѣсто заема прѣдсѣдателътъ Жечо А. Вакаловъ.)

Страти Димитровъ: Менъ ми се струва, че минералнитъ води нѣматъ нищо общо съ мерата на гр. Бургазъ или селото, затова, защото гр. Бургазъ, както каза г. докладчикътъ, споредъ закона, е придобилъ правото на собственостъ на тѣзи бани. Той е спазилъ всичкитъ срокове и има право да ги обсеби. Слѣдователно, комисията право рѣшава да се дажтъ водитъ, и затова, ми се струва, че никаква мѣра не може да прѣпяствува тукъ. Ето защо, моля Народното Събрание да приеме прѣдложеніето на комисията.

Вълко Нейчовъ: Отказвамъ се.

Прѣдсѣдателъ: Ще положж на гласуване мнѣнието на комисията, което е, да се отстжнжтъ минералнитъ води на Бургазкия общински съвѣтъ да ги прѣкара въ гр. Бургазъ. Който отъ г. г. прѣдставителитъ приема това мнѣние, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се. Значи искането на Бургазкия общински съвѣтъ се удовлетворява.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Има едно прошение, подадено въ Народното Събрание, отъ 22-й октомврий тази година, отъ нѣкоя си Йона Радева, жителка отъ с. Градецъ, Искрецка околия. Тя казва, че имала четерима синове, отъ които тримата прослужили военната повинностъ, а послѣдниятъ билъ взетъ за 3 години. Азъ съмъ, казва стара, нѣмамъ срѣдства за прѣпитание и моля Народното Събрание да подѣйствува за освобождението на сина ми отъ

военната служба, или, най-малко, да му се намали срока на службата.

Комисията намѣри, че това прошение трѣбва да се прати въ Военното Министерство и, ако почива на законно основание, да бжде удовлетворено.

Никола Боневъ: Г-да прѣдставители! Нѣма нужда да се испраща въ министерството, защото тя самичка знае ижти кждѣ е. Има законъ за военната повинностъ. Ты има трима синове, които сж изслужили, а за четвъртия иска да не служи, което не е възможно. Затова, да се остави прошеието безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдателъ: Мнѣнието на комисията е, да се испрати прошеието на Йона Радева въ Военното Министерство, а мнѣнието на г. Бонева е, да се остави безъ послѣдствие.

Ония г. г. прѣдставители, които сж съгласни да се приеме мнѣнието на комисията, да си вдигнжтъ ржката. (Меншинство). Тогава остава второто мнѣние, което е да се остави прошеието безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друго прошение има отъ Върбана Горановъ и Рада Върбановица, отъ с. Краводеръ, Врачанска околия. Просителитъ молжтъ за сина си Димитъръ Върбановъ, който билъ осжденъ за кражба на една антерия и му оставало да лежи въ затвора още 1 година и 9 мѣсеца — защото на три ижти билъ помилванъ—да се помилва и да се пусне отъ затвора.

Комисията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдателъ: Моля ония г. г. прѣдставители, които сж съгласни да остане прошеието на Върбана Горановъ и Рада Върбановица, отъ с. Краводеръ, Врачанска околия, безъ послѣдствие, да си вдигнжтъ ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Прошение отъ Никола А. Силдаровъ, отъ гр. Търново, съ което моли да му се повѣржтъ одрѣжжитъ, които му сж били направени прѣзъ 1886 год., януарий мѣсець, въ врѣме на Сръбско-Българската война, и които възлизали на сума 26 л. и 56 ст.

Комисията намира, че искането му е проерочено и остави прошеието безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдателъ: Понеже никой не иска думата, ще пристжпимъ къмъ гласуване. Ония г. г. прѣдставители, които приематъ мнѣнието на комисията, щото прошеието на Никола А. Силдаревъ, отъ гр. Търново, да се остави безъ послѣдствие, да си вдигнжтъ ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друго прошение отъ Калоферския градско-общински кметъ, съ което казва, че общината била бѣдна, потънала въ дългове отъ 35-40.000 л. по водепе разни процеси за мери, пасища и пр. и понеже имало нужда за направата една ченма, моли да се отпусне на общината една помощ отъ 4.000 л.

Комисията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие това искане.

Прѣдсѣдателъ: Понеже никой не иска думата, ще пристжпимъ къмъ гласуване. Тия г. г. прѣдставители, които

приематъ мнѣнието на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друго прошение, отъ Ивана Генчовъ, опълченецъ, живущъ въ с. Папазлии, Конушка околия. Въ прошеніето си казва, че отъ подаренитѣ му мѣста отъ правителството въ с. Дуванджа, Брѣзовска околия, като възнаграждение за участието му въ войната за освобождението, сѣдебниятъ приставъ продалъ ливадитѣ му, за поржчителство, за една нищожна цѣна, и понеже такива земи законътъ педозволявалъ да се продаватъ, моли Народното Събрание да му се възвърнатъ.

Мнѣнието на комисията е да се остави безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдатель: Понеже никой не иска думата, ще пристѣпимъ къмъ гласуване. Ония г. г. прѣдставители, които приематъ мнѣнието на комисията, щото прошеніето на Ивана Генчовъ, живущъ въ с. Папазлии, Конушка околия, да се остави безъ послѣдствие, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Молба отъ Петка Диневъ, градинаръ отъ с. Скрбеглий, Скрбеглийска община, Севлиевска околия. Той казва, че взелъ, срѣщу ипотеката на къщата си, отъ Севлиевската земледѣлческа каса 900 л. съ срокъ за 10 години и оставалъ да дължи още 800 л., на които не могълъ да внесе, нито лихвитѣ, поради наводнението, което поврѣдило градината му, и още поради сушата прѣзъ текущата година; моли Народното Събрание да му се опростятъ лихвитѣ и докато получи плодътъ отъ градината си, да се спре прибирането на сумата. Прѣдставя едно свидѣтелство, че единичкото му прѣнитание е градинарството.

Мнѣнието на комисията е, да се остави безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдатель: Понеже никой не иска думата, ще пристѣпимъ къмъ гласуване. Моля ония г. г. прѣдставители, които приематъ мнѣнието на комисията, щото прошеніето на Петка Диневъ, отъ с. Скрбеглий, Севлиевска околия, да се остави безъ послѣдствие, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Прошение отъ Атанаса Цоневъ Терзиевъ, жителъ отъ с. Скрбеглий, Скрбеглийска община, Севлиевска околия. Дължалъ на Севлиевската земледѣлческа каса срѣщу записъ 300 л. и срѣщу ипотека 850 л.; срѣщу той дългъ едни отъ имотитѣ му били продадени, а други сега щѣли да се продаватъ. Съ едната ржка билъ осакатенъ съ пушка, когато гърмѣлъ върху вълци. Прѣдставя свидѣтелство отъ командира на 17-й полкъ, че билъ освободенъ отъ военна служба за винаги, и моли да му се опрости дългътъ къмъ касата, заедно съ лихвитѣ.

Мнѣнието на комисията е, да се остави безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдатель: Понеже никой не иска думата, ще пристѣпимъ къмъ гласуване. Ония г. г. прѣдставители, които приематъ мнѣнието на комисията, да се остави безъ по-

слѣдствие прошеніето на Атанаса Цоневъ Терзиевъ, жителъ отъ с. Скрбеглий, Севлиевска околия, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друга една просба отъ Мехмеда М. Заковъ, изъ с. Суютчукъ, Акъ-Каджларска община и околия. Моли да му се отстъпи едно държавно мѣсто отъ 20 декара отъ землището на с. Суютчукъ, находяще се въ мѣстността „Казалжкъ-Юстю“, мѣсто, което не било нито гора, нито служило за пасище, което да прѣобърне на пиви, да ги обработва и да може да се прѣпитава. Прѣдставя едно свидѣтелство отъ Акъ-Каджларското общинско управление за сѣмейното му и материално положение.

Това заявление комисията е на мнѣние тоже да се остави безъ послѣдствие.

Вълко Нейчовъ: Азъ мислѣхъ да не взимамъ думата по това прошение, но взехъ я само да награвжъ бѣлжика, че ако просителътъ бѣше приложилъ едно свидѣтелство отъ общината, утвърдено отъ околийския началникъ, че дѣйствително той е честенъ човѣкъ, работенъ и кадженъ да обработва тая земя, азъ щѣхъ да ходатайствувамъ да му се отпусне или поне да се испрати въ министерството да го удовлетвори, като констатира нуждата; по понеже липсва таквъ актъ, азъ приемамъ мнѣнието на комисията.

Прѣдсѣдатель: Ще пристѣпимъ къмъ гласуване. Моля ония г. г. прѣдставители, които приематъ мнѣнието на комисията, щото прошеніето на Мехмеда М. Заковъ, изъ с. Суютчукъ, Акъ-Каджларска околия, да се остави безъ послѣдствие, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друго едно прошение отъ училищното настоятелство на с. Върбово, Бѣлоградчинска околия. Настоятелството моли да се отпуса цѣлата заплата на учителитѣ отъ държавата, защото не могли да плащатъ нито $\frac{1}{3}$ часть, както не могли да платятъ на учителитѣ и за 1894—95 год. Общината имъ била много бѣдна, мѣстността камениста и нѣмала гора, поради което отъ 180 къщи, 30 сж изселили въ други села. Селото се намира на сръбската граница.

По това заявление на училищното настоятелство, мнѣнието на комисията е: да се испрати въ Министерството на Народното Просвѣщение, за да удовлетвори просителитѣ въ кръга на закона.

Прѣдсѣдатель: Моля ония г. г. прѣдставители, които приематъ мнѣнието на комисията, да се испрати прошеніето на училищното настоятелство, отъ с. Върбово, Бѣлоградчинска околия, въ Министерството на Народното Просвѣщение, за да го удовлетвори въ кръга на закона, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Постъпило е едно заявление отъ Янаки Ангеловъ, отъ с. Назжрица, Восилградска околия, сега живущъ въ гр. София, съ което се отказва отъ българското подданство, защото щѣлъ да стане руски подданикъ, и моли Народното Събрание да го отпише отъ българското подданство и да му се отнематъ всички граждански и политически права.

Комисията рѣши да се остави безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдателъ: Мнѣнието на комисията по това прошение е да се остави безъ послѣдствие. Който отъ г-да прѣдставителитѣ е съгласенъ съ мнѣнието на комисията, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друго едно прошение има отъ жителитѣ на с. Кръстевичъ, Овче-Хлъмска околия. Това село е било турско — казватъ тѣ — а сега заселено отъ 500 души българи. Земята имъ не била достатъчна за поминъкъ и молятъ да имъ се позволи да искоренятъ 2.000 декара гора отъ мѣстността „Кьой-Ери“, отъ което пространство ще си подѣлятъ по 20 декара. Всичкото пространство гора се състои отъ 25.000 декара.

По това прошение мнѣнието на комисията: е да се испрати то въ Министерството на Търговията и Земледѣлието, което, съгласно Закона за горитѣ, да изучи и провѣри съдържанието на прошениято, слѣдъ което само министерството да направи нужнитѣ распорѣждания за удовлетворението на просителитѣ.

Прѣдсѣдателъ: Ще туржъ на вотирание заявлението на жителитѣ на с. Кръстевичъ. Мнѣнието на комисията е да се испрати това заявление въ Министерството на Търговията и Земледѣлието, което, като изучи и провѣри съдържанието на заявлението, ако намѣри искането на просителитѣ за уважително, да направи потрѣбното за удовлетворението имъ въ кръга на закона. Моля тия отъ г-да прѣдставителитѣ, които приематъ мнѣнието на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друго едно прошение отъ Бая Боневъ, отъ с. Хасѣтъ, Казанлъшка околия, въ което расправа, че синътъ му Д-ръ Боноу Баевъ умрѣлъ въ Цариградъ и че той служилъ на държавата 2½ години като професоръ въ Вишето Училище въ София; моли да му се повърнатъ пенсионнитѣ одрѣжки на сина му.

Мнѣнието на комисията е: този въпросъ да се остави безъ разглеждане, понеже е отъ компетенцията на пенсионния съвѣтъ.

Прѣдсѣдателъ: Ще туржъ на вотирание прошениято на Бая Боневъ, отъ с. Хасѣтъ, Казанлъшка околия. Мнѣнието на комисията е: това прошение да се остави безъ разглеждане, тъй като то е отъ компетентността на пенсионния комитетъ. Моля тия г. г. прѣдставители, които приематъ мнѣнието на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се мнѣнието на комисията.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Постъпило е друго едно прошение отъ жителитѣ на с. Новаково, Борисовградска околия, Хасковски окръгъ. Поминъкътъ имъ се е състоялъ въ земледѣлие, скотовѣдство и дърводѣлство; притежавали 45.000 декара шумака и 2.600 декара кория и молятъ да имъ се разрѣши да обрѣжатъ корията „Кжра-Яма“ въ работна земя — ниви — защото такива нѣмали достатъчно за поминъка си.

Мнѣнието на комисията по това прошение е, да се испрати въ Министерството на Търговията и Земледѣлието и, съгласно Закона за горитѣ, да изучи и провѣри съдър-

жанието на прошениято, слѣдъ което само министерството да направи нужното распорѣждане за удовлетворение на просителитѣ.

Христо Г. Поповъ: Селото Новаково е едно отъ тѣзи селца, които се намиратъ на ребрата на хубавитѣ Родопи. Това селце, макаръ и малко по своето население, обаче по моето мнѣние въ едни бѣдѣщи събития, които непрѣмънно ще се случатъ, ще играе една много важна роль въ чисто военно отношение. Селянитѣ на с. Новаково сж хора твърдѣ интеллигентни, твърдѣ работни и трудолюбиви. Тази година, когато азъ имахъ случай да обиколя околията — понеже оттамъ съмъ избранъ — видѣхъ, доколко тия трудолюбиви хора се тѣснятъ отъ нѣмане какво да работятъ и какъ по-охолно да живѣятъ. Тѣ се намиратъ посрѣдъ гори и липсва имъ земя за работене. Подъ самото село намира се това бранище. Сега ходатайствуватъ прѣдъ Народното Събрание да удовлетвори прошениято имъ въ смисълъ: да разрѣши това бранище да бѣде обрѣнато въ ниви и да имъ се даде за обработване. Ходатайствувамъ, прочее, и азъ това прошение на жителитѣ на с. Новаково да бѣде удовлетворено.

Страти Димитровъ: Г-да народни прѣдставители! Мнѣнието на г. Попова е неумѣстно затова, защото комисията е постъпила тѣкмо споредъ Закона за горитѣ. Въ Закона за горитѣ е прѣдвидено, че ония лица, които желаятъ да искоренятъ една частъ отъ гора, да искатъ разрѣшение отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието; слѣдователно, ако селянитѣ отъ с. Новаково сж се отнесли до Народното Събрание, безъ да се съобразятъ съ закона, комисията е направила тѣкмо това, което тѣ трѣбваше да направятъ. Щомъ веднажъ се прѣпорѣчва на министерството да изпълни това, което законътъ прѣдписва, нѣма освѣнъ да приемемъ мнѣнието на комисията, което е правилно.

Вълко Нейчовъ: Азъ стаямъ да подкрѣпя мнѣнието, исказано отъ почитаемия докладчикъ на комисията и подкрѣпено отъ г. Димитрова, но само се божа да не би, като отиде прошениято въ Министерството на Търговията и Земледѣлието, да се намѣри въ Хасковското окръжие нѣкой инспекторъ à la Байкушевъ, който да имъ присвои корията. Та бихъ желалъ министерството да вземе мѣрки да обезпечи жителитѣ отъ такава случайность. Байкушевъ направи това съ Татаръ-Пазарджишкия окръгъ.

Прѣдсѣдателъ: Ще туржъ на вотирание прошениято на жителитѣ на с. Новаково. Мнѣнието на комисията по това прошение е: да се испрати въ Министерството на Търговията и Земледѣлието да изучи въпроса и то самъ да разрѣши на просителитѣ да искоренятъ тая кория отъ мѣстността „Кжра-Яма“ и прѣобрѣжатъ на ниви, ако това се позволява отъ закона. Мнѣнието на г. Христа Поповъ е, да се удовлетвори това прошение.

Христо Г. Поповъ: Азъ не чухъ, че мнѣнието на комисията е самъ министерството да удовлетвори прошениято. Щомъ самъ министерството ще удовлетвори прошениято, азъ съмъ съгласенъ съ мнѣнието на комисията.

Прѣдсѣдатель: Тогазъ ще положж на гласуване само мнѣнието на комисията. Молж тия г. г. прѣдставители, които сж съгласни съ мнѣнието на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друга една молба отъ Сева Георгиевъ и Тянга Ивановъ, живущи въ с. Чамурлий, Хасковска околия. Тѣ, като се оплакватъ, че имъ било запрѣтено да сѣжтъ тютюнъ, понеже били глобени съ по 50 л., съгласно Закона за тютюня, по чл. 6-й буква б, молжтъ да имъ се разрѣши и занарѣдъ да сѣжтъ. Прѣдставяватъ едно свидѣтелство отъ Чамурлийското общинско управление, че тѣхниятъ помпичкъ е главно отъ тютюнопроизводството.

Мнѣнието на комисията, по прошеніето на тия двама, е, да се остави то безъ послѣдствие.

Прѣдсѣдатель: Ще турж на вотирание прошеніето на Сева Георгиевъ и Тянга Ивановъ. Мнѣнието на комисията е, да се остави безъ послѣдствие. Тия г. г. народни прѣдставители, които сж съгласни да се остави това прошение безъ послѣдствие, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Остава безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Молба отъ жителитѣ на с. Калжчъ-Кьой, Балчишка околия, Варненско окръжие. Излагатъ, че това село било турско и слѣдъ изселването на турцитѣ подиръ освобожденето тѣ го населили и обработвали нивитѣ му. На слѣдующата година, по распоредането на правителството, тия ниви се продали на търгъ и отъ тоя търгъ ги закупили богатитѣ селяни отъ сѣсѣднитѣ села, въпрѣки заявлението и молбитѣ на тия, които подаватъ заявлението, да имъ се оставятъ нивитѣ съ една умѣрена цѣна. Прѣзъ 1898 год. Народното Събрание рѣшило да имъ се повържтъ тия ниви по 3 л. декарътъ, и тия пари да ги исплатжтъ въ продължение на 3 години, по нивитѣ още не имъ били прѣдадени, та молжтъ Събранието да имъ се прѣдаджтъ тия ниви и да се унищожи продажбата станала по-рано.

Мнѣнието на комисията по това прошение е: да се прѣпоржча на надлежното министерство, да се изпълни рѣшеніето на Събранието отъ миналата сесия, като имъ се продаджтъ тия ниви. Ако ли правителството неправилно е продало тия ниви на трети лица, то да се расправи съ тѣхъ, а не да излага населението на излишни разности. (Дамянъ Цековъ: Продадо ли ги е правителството на публиченъ търгъ?) Продадо ги е. (Дамянъ Цековъ: Тогава, какъ ще ги вземе?) Но миналата година Народното Събрание е рѣшило да имъ се повържтъ.

Прѣдсѣдатель: Г-да! Както излиза, миналата година Народното Събрание е разрѣшило тоя въпросъ, като е взело рѣшение, щото тия ниви да се повържтъ на просителитѣ. Сега, мнѣнието на комисията е, да се испрати това прошение въ надлежното министерство за да се изпълни рѣшеніето на Народното Събрание. Това е мнѣнието на комисията.

Молж тия г. г. народни прѣдставители, които сж съгласни съ това мнѣние на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Молба отъ Елисавета Симеонова Христова, отъ гр. София, вдовица, съ която моли да се повържтъ 5% одрѣжки за пенсия отъ платата на покойния ѝ мъжъ, който служилъ въ Александровската болница като бръснарь. Прилага и двѣ свидѣтелства: едното отъ управленіето на Александровската болница, удостовѣряюще числото на годинитѣ, които мъжътъ ѝ прослужилъ тамъ, и другото отъ четворица махаленци, Софийски граждани, за че е бѣдна.

Мнѣнието на комисията е, да се остави безъ послѣдствие това прошение.

Прѣдсѣдатель: Ще турж на гласуване мнѣнието на комисията, което е, да се остави безъ послѣдствие прошеніето на Елисавета Симеонова Христова. Молж ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ това мнѣние на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Остава се безъ послѣдствие.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друго едно прошение отъ жителитѣ на с. Рибенъ, Плъвенска околия и окръгъ. Тѣ излагатъ, че нѣмали водоной за добитѣка и пасището имъ било стѣснено много. Прѣди 30—40 години се ползували отъ нѣкои совати, които били повече празни, а сега нѣкои отъ тия совати били населени отъ прѣселенци, а други се отдавали на разни прѣдприемачи, да ги експлоатиратъ. И понеже въ района на селото имъ имало единъ държавенъ соватъ „Черѣшковица“, молжтъ да имъ се продаде тоя соватъ по една справедлива оцѣнка.

Министерството на Финанситѣ, съ писмото си № 4.131, до Народното Събрание, не е противъ отпушането на тоя соватъ, но мнѣнието е да имъ се продаде една часть, защото отъ тоя соватъ трѣбвало да се даде и на Комаревчане, на друго едно село, тѣй като и то имало нужда отъ такъвъ. Въ писмото още се казва да се отстжнжтъ тия мѣста декарътъ 5—6 л. и стойността имъ да се исплати въ разстояние на 5 години.

Мнѣнието на комисията е да се отстжи въпроснитѣ соватъ на двѣтѣ села, както е изложено въ писмото на Министерството на Финанситѣ, понеже и едното и другото село имали нужда, по 5 л. декарътъ и платими въ 5 години.

Прѣдсѣдатель: Ще турж на вотирание мнѣнието на комисията, по прошеніето на с. Рибенъ. Мнѣнието на комисията е: това прошение да се удовлетвори, като се продаде на с. Рибенъ и на с. Комарево, сѣсѣдни на с. Рибенъ държавенъ соватъ „Черѣшковица“, по 5 л. декарътъ и сумата платима въ разстояние на 5 години.

Молж ония г. г. прѣдставители, които сж съгласни съ това мнѣние на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Иванъ Я. Поповъ: Друго едно писмо има отъ Костелското общинско управление, съ което кмечтъ испраща едно постановление на Костелския общински сѣвѣтъ, което, като мотивира, въ заключение моли Народното Събрание да се отпуснжтъ 6.194 л. и 69 ст. държавна помощъ, за доисплащане строящето се трикласно училище. Министерството на Народното Просвѣщение, съ писмо № 15.994, отъ 23-й ноемврий 1898 год., съобщава, че

досега не била отпущана никаква помощ за това училище, а въ бюджета за 1898 год. нѣмало прѣдвиденъ такъвъ кредитъ.

Мнѣнието на комисията е, да се прѣпоръча на надлежното министерство, да удовлетвори това искане въ кръга на закона за идущата 1900 год.

Прѣдсѣдателъ: Ще турж на вотиране искането на Костелския общински съвѣтъ, за да се отпусне отъ държавата една помощ отъ 6.194 л. и 69 ст., за исплащане на училищното здание.

Мнѣнието на комисията е: да се испрати постановлението на Костелския общински съвѣтъ въ Министерството на Народното Провѣщение, което да удовлетвори искането му, ако е възможно това, като даде пужната сума отъ бюджета за идущата година. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които сж съгласни съ това мнѣние на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Г-нъ докладчикѣтъ Ранковъ има думата.

Докладчикъ Коста Ранковъ: Прошение отъ Черня Илиевъ, Пловдивски жителъ. Той билъ глобенъ съ 450 л. за нарушение Закона за тютюня; моли да му се опрости глобата.

Комисията уважава неговитѣ мотиви въ заявлението, обаче, намира, че Народното Събрание не е компетентно да опрощава глоби, защото въ случая има постановление на окръжния управителъ. На мнѣние е, да се испрати това прошение въ Министерството на Финанситѣ, и, ако е законно искането, да се удовлетвори.

Прѣдсѣдателъ: Мнѣнието на комисията по това прошение е: да се испрати въ Министерството на Финанситѣ, което да го удовлетвори, ако искането е законно. Моля тия отъ г. г. народнитѣ прѣдставители, които сж съгласни съ това мнѣние на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Коста Ранковъ: Нѣкой си Христо Голевъ, отъ с. Върба, Радомирска околия, билъ осжжданъ по едно углавно дѣло на сждебни разноси 315 л. Слѣдъ като излежалъ затвора, трѣбовало е да плати и разноситѣ 315 л. Прѣдставлява доказателства, че е крайно бѣденъ и моли да му се опрости тая сума.

Понеже това сж сждебни разноси, а не глоба, то комисията рѣши да се опрости тая сума.

Прѣдсѣдателъ: Ще турж на вотиране мнѣнието на комисията, щото това прошение да бжде удовлетворено. Моля ония отъ г. г. прѣдставителитѣ, които сж съгласни съ мнѣнието на комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Коста Ранковъ: Нѣкой си Георги Ив. Жаблински, отъ гр. Радомиръ, е билъ станалъ съ 3.000 л. поржчителъ за неотклонението на нѣкой си турчинъ, който се обвинявалъ въ фалшификация по едно углавно дѣло. Прѣди да се свърши дѣлото, обвиняемиятъ се отклонилъ. Сждебнитѣ власти сж искали обвиняемия, но той понеже не можалъ да го прѣдстави, тѣ издали изпълнителенъ листъ за сума 3.000 л. Той дава прошение до Народното Събрание и иска да му се опроститѣ тия 3.000 л., защото казва: първо, ако тия 3.000 л. се събержтъ отъ мене, ще

ми се продаде имотѣтъ и ще останж крайно бѣденъ, и, второ, азъ съмъ поборникъ и като поборникъ, не съмъ се обрѣщалъ съ заявление да искамъ нѣкаква помощ, а понеже сега стана нужда да искамъ такава помощ, моля да ми се опрости тая сума. Има документи, първо, като поборникъ, и, второ, че за тая сума ако му се продажжтъ имотитѣ, ще остане бѣденъ. Дѣйствително той ималъ имоти, но прѣдставлява доказателства, че срѣщу тия имоти, горѣдолѣ ималъ и толкова дългове.

Комисията, имайки прѣдъ видъ тия основания, рѣши да се опрости тая сума. Затуй, ходатайствувамъ прѣдъ Народното Събрание да я опрости.

Документитѣ сж: свидѣтелство № 2.425 отъ Радомирското градско-общинско управление, отъ 11-й декемврий 1898 год. Отъ Пещерското селско-общинско управление № 813, отъ 20-й ноемврий 1898 год. (Гласове: Нѣма нужда да ги четете!)

Дамянъ Цековъ: Мнѣнието на комисията какво е?

Докладчикъ Коста Ранковъ: Мнѣнието на комисията е, да му се опрости възъ това основание, че той е билъ опгълченецъ и не е искалъ никаква помощ, и защото ако му се продажжтъ имотитѣ, нищо нѣма да му остане, ще изгуби всичко и ще остане крайно бѣденъ.

Петко Каравеловъ: Може да се раздѣли въпросѣтъ: глобата може да му се не опрощава; а ако е поборникъ и има право да даде заявление и да му се опрѣдѣли една пенсия.

Димитъръ В. Мантовъ: Г-да прѣдставители! Азъ мисля, че ако дадемъ такъвъ поводъ, всички, които сж гарантирали, да ги опрощаваме, защото сж се отклонили обвиняемитѣ, за които сж гарантирали, тогазъ не трѣбва да сжществува такава статия въ закона. Азъ мисля, че просителѣтъ може да се отнесе до пензионния съвѣтъ да иска пенсия, а пѣкъ глобата да си плати; защото, казахъ, инакъ ще направимъ щото всички, които ставатъ гаранти, да дохождатъ тукъ и да искатъ да имъ се опрощава.

Страти Димитровъ: Г-да народни прѣдставители! Менѣ ми се струва, че въ този случай Народното Събрание трѣбва да бжде великодушно къмъ едного, който е билъ гарантинъ на единъ разбойникъ или прѣстѣпникъ, когато пострада затова, че е избѣгалъ прѣстѣпникѣтъ. Държавата нищо не губи, г-да народни прѣдставители. Държавата не печели, ако продаде имотитѣ на единъ български поданикъ и го остави лишенъ отъ всѣка възможность да си прѣпитава сѣмейството. Но, напротивъ, има полза, ако той, като български поданикъ и като български данѣкоплатецъ, и занпрѣдъ продължава да си прѣпитава дѣцата и плаща на хазната данѣци. Затова, моля да се приеме прѣдложението на комисията.

Никола Константиновъ: Г-да народни прѣдставители! Въ случая, менѣ ми се вижда, че освѣнъ лошъ прецедентъ прокарваме, за който ни най-малко нѣма нѣкакво основание, затуй, че той ималъ само толкозъ имущество, колкото струвало неговото поржчителствуване, но идемъ още да учимъ, да поощряваме хората да се сдружаватъ, за да правжтъ прѣстѣпления — едни да правжтъ прѣстѣпления, а други да ставатъ гаранти, и подиръ да дохождатъ тукъ и ние

да ги прощаваме. Този е първият мотив на комисията, за да удовлетвори тази просба; но той, според мене, е много неоснователен.

Ако дойдем до втория мотив, че просителът като поборникъ не билъ се ползувалъ отъ пенсия и на туй основание трѣбвало да се удовлетвори просбата му, азъ мисля, че още по-малко е основателно това, толкозъ повече, че ако не се е ползувалъ, никой за това не е виноватъ, освѣнъ той. Ако досега не се е ползувалъ, може да се ползува — остава на неговата воля.

Така шото, споредъ мене, най-добрѣ ще стори Народното Събрание, ако отхвърли просбата на просителя, съ което ще дадемъ примѣръ на хората да не правятъ прѣстѣпления и да не ставатъ способници за извършването на прѣстѣпления. А пъкъ който има право да дири пенсия за поборничество, да я дири на основание на закона.

Христо Г. Поповъ: Слѣдъ обясненията, които се дадохъ, азъ се присъединявамъ къмъ мнѣнието на комисията.

Вълко Нейчовъ: Азъ станахъ да подкрѣпѣя мнѣнието на г. Мантова, и приповторено отъ г. Константинова. Каза се тукъ, като главна причина да бжде опростена на просителя сумата на гаранцията, прѣдложена за нѣкой си разбойникъ, който избѣгалъ, че държавното съкровище нищо не ще загуби. Г-да! Ние въ такива случаи не трѣбва само да гледаме интереситъ на съкровището и да взимаме въ съображение обстоятелството, дали съкровището ще спечели или ще загуби повече или по-малко; ние трѣбва да се туримъ на съвѣсъмъ друга точка, достойна за едно Народно Събрание, за едно законодателно тѣло, ако искаме да не сгрѣшимъ. Държавата може да не загуби, но ще загуби обществото. Обществото нѣма да загуби пари броеви, но иначе — то ще загуби въ духа на сигурностъ.

И нѣщо повече. Немà ще желяемъ ние съ такава рѣшение, което ни се прѣдлага отъ докладчика на комисията, да задоволимъ едно лице, което неблагоприятно се е ангажирали съ една гаранция и е оставило да избѣгне съ тази неблагоприятна гаранция единъ разбойникъ, отъ когото може да пострадаатъ 3, 30, а може би и 300 фамилии, на може би и самата държава?

Г-да! Случаятъ е важенъ, и азъ ви заклинамъ въ вашето достойнство на законодатели да недързнувате да създавате такъвъ прецедентъ, който ще обезпечи лицата злонамѣрени да се сдружаватъ, да направятъ едно дружество, да отиватъ да извършватъ злодѣяния, да обиратъ, да запалватъ и убиватъ, други да имъ ставатъ гаранции, и на другия денъ да дохождатъ съ просба тукъ, въ Народното Събрание, като настоящия случай, и да искатъ да имъ се опрощаватъ поржчителствата и гаранцитѣ. За хвала на народняшкото управление, азъ ще кажъ, че такива случаи се прѣдставихъ два или единъ, не помня кой бѣше, и народняшкото Събрание, неговото болшинство и меншинство единодушно отхвърлихъ постѣпката на просителя. Вие, г-да, ще се въодушевлявате отъ сжщото начало за сигурностъ на обществото и ще отхвърлите настоящето прошение.

Д-ръ Сава Иванчовъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ сега се научавамъ, че това прошение се разглежда, и

понеже случаятъ ми е лично извѣстенъ, считамъ за своя длъжностъ да кажъ нѣколко думи, да освѣтлѣя г. г. прѣдставителитѣ, като оставямъ на тѣхъ да рѣшатъ каквото щатъ; за мене е безразлично. Ще се спрѣ само и ще дамъ нѣкои обяснения върху случката, по която Жаблянски е станалъ поржчител на единъ обвиняемъ, нѣкой си Ибрахимъ Гюль-Мехмедовъ. Въ 1889 или 1890 год. въ Кюстендилския окръженъ сждъ имаше единъ прокуроръ Поповъ, който бѣше си задалъ за задача да прѣслѣдва всички ония, които бѣхъ противници на тогавашния режимъ, на тогавашното правителство, и да ги прѣслѣдва, като имъ създава разни процеси. Този Жаблянски бѣше единъ отъ ония, който и въ тия трудни врѣмена не криеше своето политическо убѣждение. Като не можеше нищо да направи противъ него този прокуроръ, Поповъ, възбудихъ се углавни дѣла противъ нѣкои турци, отъ които той, Жаблянски, не направи, а чрѣзъ втори и трети рѣшѣ бѣше купувалъ извѣстни имоти. Между тия турци пълномощникъ е билъ и този Ибрахимъ Гюль-Мехмедовъ. Жаблянски не бѣше още взелъ крѣпостенъ актъ за своитѣ имоти; възбужда се дѣло противъ този Гюль-Мехмедовъ, безъ да има сжществени доказателства, че той е извършилъ нѣкакво прѣстѣпление, съ единствената цѣль да не може да се снабди Жаблянски съ крѣпостенъ актъ. Тогавъ Жаблянски, за да може да се снабди съ документъ, му е станалъ поржчител за 3.000 л. Сжщиятъ този Ибрахимъ Гюль-Мехмедовъ сѣди 5 години въ Радомиръ и никой го не търси да го сжди, нито прокуроръ, нито никой.

Още по-забѣлжително е слѣдующето: за да попрѣчи на Жаблянски, самъ прокурорътъ Поповъ е убѣждавалъ този турчинъ да избѣга задъ граница, за да взематъ гаранцията на Жаблянски. Фактъ е, че този Мехмедовъ бѣше уловенъ отъ нашитѣ власти, слѣдъ като му се взе гаранцията, бѣше задържанъ нѣколко деня отъ властѣта; значи, гаранцията пада щомъ сж го задържали. Но слѣдъ туй бѣше пуснатъ, на дѣлото не дадохъ ходъ, защото нѣмаше никакво оплакване противъ този турчинъ отъ никого, който да е пострадалъ отъ него. По този начинъ Жаблянски бѣше заплетенъ въ тази работа.

Сега, дали Народното Събрание може да опрости такава глоба или не, не знамъ. Не искамъ да се мѣсжъ въ тази работа. За мене е извѣстно едно, че сждилищата у насъ вече постановихъ, че такива глоби не могатъ да се събиратъ. Азъ имамъ такъвъ случай отъ Кулско. Едно лице бѣше станало поржчител за единъ обвиняемъ. Обвиняемиятъ избѣга и взематъ веднага изпълнителенъ листъ противъ поржчителя. Врѣща се обвиняемиятъ, поржчителътъ казва: ето обвиняемиятъ е тукъ, продължавайте да го сждите, защо ми вземате сумата? Властѣта казва: ние го потърсихме въ извѣстенъ моментъ, той не се яви, той е билъ длъженъ да се яви, а щомъ не се яви, трѣбва да платишъ глобата. Заведе се процесъ, спечелихме го и държавата биде принудена да повърне паритѣ. Защо? Защото цѣльта на гаранцията е тази: да може да се прѣдстави прѣдъ полицейскитѣ власти обвиняемиятъ когато се потърси. Ако обвиняемиятъ Ибрахимъ Мехмедовъ въ про-

дължение на пет години, когато е бил тукъ, не е бил потърсванъ, то значи, че не може да има аслж противъ него дѣло сериозно възбудено. Случаятъ горѣ-долу е сж-щиятъ, който азъ ви расправихъ. Кolkото за разрѣшението на самия въпросъ остава на почитаемото Събрание да го разрѣши тѣй, както обича, каквото намѣри за добръ.

Ще споменж едно нѣщо, защото е рѣдккъ случаятъ. Жаблянски е единъ отъ рѣдкитѣ борци въ околията Радомирска; той е лице, което е взело участие въ всичкитѣ събития прѣзъ 1876 и 1877 год. въ Радомирската околия; той е билъ влаченъ отъ турцитѣ по сждилищата, битъ е, съсипанъ е материално и морално; той е, може би, единствениятъ, който не е искалъ нито пенсия, нито земя, нищо отъ държавата. Констатирамъ, защото е рѣдккъ случаятъ и оставямъ на Народното Събрание да се произнесе.

Стефанъ Касабовъ: Г-да прѣдставители! Азъ, като подкрѣпамъ думитѣ, исказани отъ г. Иванчова, ще заявж още и слѣдующото: Този Жаблянски купи отъ Ибрахимъ Мехмедовъ извѣстни имоти и понеже други лица искахъ да вземжъ тия имоти, заведохъ искусствено това дѣло противъ Мехмедова, послѣ го улесняватъ да избѣга, че щѣлъ да бжде наказанъ и сега се иска тази сума отъ Жаблянски. И ако се вземе тая сума отъ Жаблянски, то ще бжде съвършено несправедливо — той ще бжде съвършено опропастенъ. А пѣкъ, както каза г. Иванчовъ, този човѣкъ може да служи за примѣръ. Той въ 1876 год. е битъ по затворитѣ, направенъ е половинъ човѣкъ и сега не е възможенъ за работа. Затова, присѣдинявамъ се къмъ мнѣнието на г. Иванчова и моля да се опрости на просителя тази глоба.

Д-ръ Паскалъ Табурновъ: Вънъ отъ думитѣ на г-нъ Иванчова и заключението на комисията, азъ моля Народното Събрание да обърне внимание на друго нѣщо. Не трѣбва да се гледа на това задължение, което единъ поржчителъ дава за единъ обвиняемъ, като на единъ контрактъ, който като не се изпълни непрѣмънно трѣбва да плати гаранцията, да се съсипе човѣкътъ. То е дѣйстви-телно единъ контрактъ, който поржчителтъ е сключилъ съ държавата и който казва на държавата: че въ случай, че обвиняемиятъ избѣга, ще платж сумата, опрѣдѣлена въ поржчителството, сума, опрѣдѣлена отъ сждебния слѣдователъ така безразборно; но въ всѣки случай той доказва, че не е наказанъ отъ нѣкаква спекулативна цѣль да стане поржчителъ на обвиняемия, за да бжде пуснатъ на свобода: обикновено човѣкъ става поржчителъ отъ приятелство или съжаление. Случаятъ съ Жаблянски да се мисли, че той е билъ, може би, съчастникъ, че е станалъ поржчителъ на турчина за да избѣга и да не попадне на скамейката на подсждимитѣ, е казване безъ никакво основание; защото, ако бѣше тѣй, можеше да бжде тегленъ въ такъвъ случай като съчастникъ. Значи, случаятъ е именно такъвъ, както каза г. Иванчовъ. До като поржчителството е станало отъ приятелски връзки, не се докаже противното, не може да се мисли другоаче. Сега, като не е изпълненъ този контрактъ, заслужва ли да му вземемъ послѣдното парче хлѣбъ отъ устата? Заслужва ли да се

съсипе? Не може да се съсипе, че не е изпълнилъ едно задължение, още повече че сж се изменили пет години отъ момента на даването поржчителството и даването подъ сждъ на този турчинъ. Едно неиспълнение отъ негова страна на това задължение не може да се вмѣни въ вина до такава степенъ, щото да се съсипе този човѣкъ, още повече, че отъ прѣписката се вижда, че имотитѣ му сж ипотекирани, а ипотекирането е равнoсилно съ нѣмане имотъ. Затова, мисля, че трѣбва да се уважи мнѣнието на комисията и да се опрости на просителя тази сума.

Петко Каравеловъ: Мене, г-да прѣдставители, не ме убѣдихъ краснорѣчивитѣ рѣчи на прѣдговорившитѣ, които говорихъ въ полза на този просителъ. Отъ всичкитѣ български околии Радомирската околия е най-прочута. Г-нъ Сава Иванчовъ е говорилъ нѣкога, че отъ Радомирската околия не единъ, а 200 фалшиви свидѣтели може да докарамъ. (Д-ръ Сава Иванчовъ: Не съмъ говорилъ това!) Азъ съмъ чувалъ отъ Васъ това! (Д-ръ Сава Иванчовъ: Не е вѣрно!) Не днесъ, а много отдавна сте говорили: „Колко искате фалшиви свидѣтели въ Радомирско може да намѣрите.“ (Д-ръ Сава Иванчовъ: Лъжете се!) Извинѣте!

Жаблянски е купувалъ имотъ отъ Мехмедова — г. Касабовъ го каза. (Стефанъ Касабовъ: Не сж Ибрахими, като пълномощникъ!) Като пълномощникъ. Кой е ималъ интересъ въ тази работа? Жаблянски. (Стефанъ Касабовъ: Не е ималъ интересъ!) За мене има само едно и ще моля Народното Събрание да рѣши: г. Министърътъ на Правосждието да вземе това дѣло и, ако ни го внесе и каже, че тукъ нѣма подготвена работа отъ страна на Жаблянски, съгласенъ съмъ. Но, докато не направи това, по никакъвъ начинъ не съмъ съгласенъ да се опрощаватъ тия пари въ такава форма, че билъ ипотекиралъ имота си. Че ако сж ипотекирани имотитѣ, та какво отъ това? Ако не заплати ипотека, ще му продажъ имотитѣ. Ако е поборникъ — тия поборничества ми май омръзнахъ — нека му дажъ пенсия. (Иванъ Бобевски: Трѣбва да вземете по-напрѣдъ дѣлото за 9-й августъ!) Вие водѣхте шайкитѣ! (Иванъ Бобевски: Лежи ти на врата 9-й августъ! Забрави го, черноджамийски марокъ!) 9-й августъ ще ми подмѣта всѣки каналаи!

Азъ ще моля г. Министра на Правосждието да каже, че ще вземе това дѣло и да внесе този въпросъ той, съ свое мнѣние. Каквото рѣши той, ще приемж. Азъ желяж да нѣмаме неиспълнени гаранции. Трѣбва да имаме правствена България.

Христо Конкилевъ: Отказвамъ се.

Христо Ив. Поповъ: Отказвамъ се.

Никола Константиновъ: Г-да прѣдставители! Азъ държж на нравствената страна на рѣшението, което би взело Събранието. Ние не трѣбва да вземаме рѣшения, съ които да развалиме нравствената страна на държавата. Убѣдителнитѣ рѣчи на г. Иванчова, а така сжщо и на г. Табурнова, и обяснението на г. Касабова се отнасятъ за нѣща, които можтъ да се разрѣшжтъ по сждебенъ редъ. Ако сж толкова прави и невинни, ако сж толкова

светци, щото да се запишѣтъ въ календаря, нека да отидѣтъ въ сѣдилището да възстановѣтъ правото си. Ние каква работа имаме съ тѣхъ? Недѣлите взема рѣшения, съ които да развращавате тая дѣржава; недѣлите съсипва нравственостѣта на тоя народъ. Ясно е като двѣ и двѣ четири, че тоя турчинъ не е нищо друго, освѣнъ като онзи Есадъ, който оплѣши Търновския окръгъ. По сѣдебенъ редъ каквото щѣтъ нека направѣтъ.

Колкото се отнася до въпроса, повдигнатъ отъ г. Каравелова, молѣ г. Министра на Правосѣдието да каже мнѣнието си.

Прѣдсѣдатель: Ще положж на вотиране мнѣнието на комисията по прошенито на Георги Ив. Жаблянски. Мнѣнието на комисията е, да му се опростѣтъ 3.000 л. отъ поржчителство. Това мнѣние се поддѣржа отъ г. г. Страти Дамитровъ, Касабовъ, Д-ръ Иванчовъ и Табурноу, а противъ него говорихъ г. г. Нейчовъ, Каравеловъ и Константинъ. Ще турж на вотиране мнѣнието на комисията.

Който е съгласенъ съ мнѣнието на комисията, да си вдигне ржката. (Гласове: Болшинство! — Други: Мнѣшество!) Щомъ има споръ, молѣ квестора г. Митова да провѣри гласовѣтъ.

Ония отъ г. г. прѣдставителитѣ, които приематъ мнѣнието на комисията, да си вдигнатъ ржката.

Квесторъ Захарий Митовъ: Явно болшинство!

Прѣдсѣдатель: Значи, мнѣнието на комисията се приема.

Докладчикъ Коста Ранковъ: Прошение отъ нѣкой си сарачъ Хасанъ Османовъ, отъ Силистра. И той билъ поржчитель на едно по едно углавно дѣло и защото билъ осѣденъ послѣ да плати 3.000 л. като поржчитель, моли да му се опростѣтъ, защото билъ бѣденъ. Направи се надлежната справка и отъ писмото на министерството се вижда, че то е на мнѣние, че може да се опрости половината отъ тази сума, защото просителтъ билъ бѣденъ.

Комисията сжщо е на мнѣние, че може да му се опрости половината и моли Народното Събрание да приеме това мнѣние на комисията.

Прѣдсѣдатель: Ще турж на вотиране мнѣнието на комисията, което е, да се опрости на просителя половината отъ 3.000 л. отъ поржчителство, т. е. 1.500 л. Който приема това мнѣние на комисията, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Коста Ранковъ: Прошение отъ селата Врѣсть, Гулянци, Черчеланъ и Мжгора, Никополска околия, съ което искатъ отъ Народното Събрание да имъ дозволи да заградѣтъ едно мѣсто въ мѣстността „Друма“ отъ гдѣто идѣла вода и ги наводнявала.

Понеже г. Министъртъ на Финанситѣ е съгласенъ да се загради гърлото на блатото „Крайще“, подъ надзора на правителството, комисията тоже се съгласи и затова ме натовари да молѣ Народното Събрание да уважи просбата на просителитѣ.

Панайотъ Г. Чорбаджиевъ: Г-да прѣдставители! (Гласове: Прието, прието!) Тогава, отказвамъ се.

Прѣдсѣдатель: Ще положж на гласуване прошенито на селата Врѣсть, Гулянци, Черчеланъ и Мжгора. Мнѣнието на комисията е, прошенито на просителитѣ да бжде

удовлетворено. Молѣ ония отъ г. г. прѣдставителитѣ, които приематъ мнѣнието на комисията, което е, да се дозволи на рѣчениѣ села да заградѣтъ блатото „Крайще“ въ мѣстността „Друма“, за да не бждѣтъ наводнявани, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Докладчикъ Коста Ранковъ: Прошение отъ нѣкой си Петъръ Марковъ, отъ гр. Шуменъ, който билъ осѣденъ по едно углавно дѣло на затворъ, на глоба и да плати сѣдебни разноски 271 л. и 70 ст. Той излежалъ затвора и платилъ глобата, но защото билъ много бѣденъ, моли Народното Събрание да му опрости тѣзи 271 л. и 70 ст., които се искатъ отъ него за сѣдебни разноски. Дѣйствиелно отъ свидѣтелството се вижда . . . (Единъ прѣдставитель: За какво е билъ осѣденъ?) За написане побой. (Нѣкой отъ прѣдставителитѣ: Въ качество на какъвъ?) Въ качество на бившъ полицейски приставъ по прѣслѣдване на разбойницитѣ въ Шуменския окръгъ и по обвинение, че е истезавалъ нѣкой си Йорданъ Желъзовъ, който щѣкъ се обвинявалъ въ разни прѣстѣпления.

Независимо отъ това, че е излежалъ наложеното му наказание, комисията като има прѣдъ видъ, че просителтъ има тежко сѣмейство и че е крайно бѣденъ, намѣри за добрѣ и рѣши да му се опростѣтъ тия 271 л. и 70 ст., които се искатъ отъ него за сѣдебни разноски.

(Прѣдсѣдателското мѣсто заема подпрѣдсѣдателтъ г-нъ Д-ръ Сава Иванчовъ.)

Жечо А. Бакаловъ: Г-да прѣдставители! Нека ми бжде позволено да кажж нѣколко думи по тоя случай. Г-нъ Марковъ е бившъ полицейски приставъ прѣзъ управлението на Стамболова. За него може да се кажѣтъ много лоши нѣща, като е билъ единъ отъ най-ревностнитѣ полицейски служители. Обаче, азъ ще искамъ да му се опростѣтъ тия сѣдебни разноски, тѣй като тѣ се отнасятъ по едно дѣло, по което той биде осѣденъ на 6 мѣсеца затворъ, по което дѣло, не импликира въ себе си никакъвъ политически характеръ.

Въ Шуменско имаше една шайка коньокрадци. Тая шайка се прѣслѣдваше отъ правителството на Стамболова, както и отъ всички правителства се прѣслѣдватъ такива работи. Петъръ Марковъ, като полицейски приставъ, е билъ туренъ по диритѣ на тая шайка. Слѣдъ дълго прѣслѣдване най-сетнѣ бидохъ уловени нѣколко души, между които и Йорданъ Желъзовъ; обаче, уловенитѣ не се признахъ въ редъ прѣстѣпления, които бѣхъ извършили. Марковъ, по заповѣдъ на своя началникъ, си позволилъ и заповѣдалъ на стражаритѣ да биждѣтъ тѣзи шайкаджии, за да се признаждѣтъ. Дѣйствиелно това и станало и единъ отъ тѣзи шайкаджии именно Йорданъ Желъзовъ бѣше битъ много злѣ. За това прѣстѣпление, обаче, Марковъ биде наказанъ и излежа своето наказание. Въпросътъ е, че Желъзовъ, слѣдъ като извърши маса прѣстѣпления, излежаваше наложеното му наказание по една-двѣ години; пуснатъ на свобода той извършваше нови прѣстѣпления и пакъ биваше улавянъ. Така, че населението не можеше да се отърве отъ тоя злодѣецъ. Но, най-сетнѣ, той биде убитъ отъ непознати хора. Убиецътъ му, може би, да бѣше

нѣкой отъ селянитѣ на с. Маранѣ или Долни-Иджиѣ. Важното е, че и досега не можахъ да уловя прѣстѣпника; така щото, въ дадения случай може да се каже, че народътъ самъ се расплати съ този шайкаджия, отъ когото цѣлото население бѣше пропищѣло.

Ако Марковъ, въ качеството си на полицейски приставъ, е извършилъ едно прѣстѣпление, той вече е прѣтърпѣлъ наказанието си. Сега му остава да плаща само 271 л. и 70 ст. съдебни разноси; но като се вземе прѣдъ видъ, че той се обвинява въ едно такова дѣло, въ което цѣлото население отъ Шуменския окръгъ е било заинтересовано, именно за откриването на тая шайка, мисля, че Народното Събрание ще направи актъ на справедливостъ, ако се съгласи да му се опрости тая сума отъ 271 л. и 70 ст., за съдебни разноси. Азъ не искамъ да говоря за неговитѣ дѣла като полицейски приставъ въ режима на Стамболова, защото то е отдѣлна работа и защото, ако е извършилъ нѣщо прѣстѣпно, той може да бѣде даденъ подъ съдъ и наказанъ пакъ; но въ тоя случай вие не трѣбва да забравяте, че имате прѣдъ себе просбата на единъ човѣкъ, който е открилъ гнѣздото на една шайка, отъ която страдаше населението и съ това е направилъ много нѣщо за обществото. Ето защо, азъ ви моля да се съгласите да му се опрости тая сума.

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: Ще се вотира. Които сж съгласни съ мнѣнието на комисията, което е, да се опрости сумата отъ 271 л. и 70 ст. на просителя Петъръ Марковъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Никола Константиновъ: Понеже врѣмето е доста напърднало и понеже снощи сме стояли до късно, прѣдлагамъ да се вдигне засѣданието.

(Прѣдсѣдателското мѣсто заема прѣдсѣдателътъ Жечо А. Бакаловъ.)

Тодоръ Георгиевъ: Има само 4 прошения да докладвамъ.

Прѣдсѣдателъ: Има прѣдложение за да се вдигне засѣданието. Които сж съгласни да се вдигне засѣданието, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Има да направя нѣкои съобщения. Както знаете, раздаде се още онзи денъ обяснението отъ г. Министра на Фи-

нанситѣ по доклада на Върховната Смѣтна Палата, относително изпълнението на бюджета за 1896 год. Това обяснение ще се испрати въ финансовата комисия.

Отъ сжщото министерство е постѣпилъ докладъ за опрощаване на 74.174 л. и 98 ст., дължими отъ несѣстоятелни данъкоплатци отъ 1887—1899 год. Ще се испрати въ финансовата комисия.

Постѣпили сж слѣдующитѣ законопроекта и прѣдложения.

Прѣдложение отъ Министерството на Търговията и Земледѣието, за отдаване на едно блато подъ концесия за 40 години, което ще се тури на дневенъ редъ за идущето засѣдание.

Прѣдложение отъ Добричкия народенъ прѣдставителъ, г. Арсениевъ, за закриване окръжитѣ Ломски, Трънски, Свищовски, Севлиевски и Татаръ-Пазарджишки. Слѣдъ като се напечата, ще се тури на дневенъ редъ.

Постѣпило е прѣдложение отъ Кюстендилския народенъ прѣдставителъ, г. Касабовъ, за измѣнение чл. 165-й отъ Търговския законъ. Като се отпечата, ще се тури и то на дневенъ редъ.

Постѣпило е едно прѣдложение отъ Радомирския народенъ прѣдставителъ, г. Ненко Храновъ, за измѣнение на чл. 156-й отъ Углавното мирово сждопроизводство. Като се отпечата, ще се тури на дневенъ редъ.

Постѣпило е прѣдложение отъ Пещерския народенъ прѣдставителъ, г. Деню Маневъ, щото сѣдалището на Рупчоската околия да се прѣмѣсти отъ Чепеларе въ Хвойна. И то, като се напечата ще се тури на дневенъ редъ.

Тия всички прѣдложения сж подписани отъ нужното число прѣдставители.

Има да съобщя още, че съмъ разрѣшилъ 6 дена отпускъ на г. Мандикова и 10 дена на г. Казанджиева, и на двамата по много важни причини.

На дневенъ редъ за идущето засѣдание остава остатъкътъ отъ вчерашния дневенъ редъ, плюсъ тия законопроекта и прѣдложения, които ще се печататъ и раздадѣтъ.

Обявявамъ засѣданието за закрито.

(Закрито въ 6¹/₂ часътъ послѣ пладнѣ.)

Прѣдсѣдателъ: Жечо А. Бакаловъ.

Подпрѣдсѣдатели: { Д-ръ Сава Иванчовъ.
Иовъ Титоровъ.

Секретари: { Д-ръ Пеню Динчевъ.
Коста Ранковъ.
Д-ръ Христо Йордановъ.
Миланъ Макавѣевъ.
Иванъ Бѣлиновъ.
Д-ръ Петъръ Гудевъ.

Секретари: { Владимиръ Недѣлевъ.
Д-ръ Йорданъ Ц. Нейовъ.
Д-ръ Кирякъ Н. Провадалиевъ.
Д-ръ Василъ Дочевъ.
Д-ръ Фоти Симеоновъ.
Кръстанъ Доцевъ.

Началникъ на Стенографическото Бюро: Т. Хр. Гължбовъ.